

บทที่ 4

แมน ออฟ ลา มันช่า และ สุพันธ์อันยิ่งใหญ่: อิทธิพลของ ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า และการสร้างสรรค์ใหม่

วรรณกรรมเรื่อง ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า ได้รับความนิยอย่างกว้างขวางทั้งใน สเปนและชาติอื่นๆ ตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีผู้นำวรรณกรรมเรื่องนี้มา ศึกษาวิเคราะห์ ตีความ รวมถึงนำมาดัดแปลงและสร้างสรรค์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ บทละคร เพลงอเมริกันเรื่อง แมน ออฟ ลา มันช่า เป็นบทละครเรื่องหนึ่งที่ดัดแปลงขึ้นมาจากเรื่อง ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า ซึ่งประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมกว้างขวางมากที่สุด มีการ แปลบทละครเรื่องนี้เป็นภาษาต่างๆ กว่า 40 ภาษา (www.h-net.msu.edu/~cervantes/csa/artics99/wasserma.htm) รวมทั้งภาษาไทยในชื่อ *สุพันธ์อันยิ่งใหญ่*

บทละครเพลงทั้งสองเรื่องดังกล่าวมีความน่าสนใจที่จะนำมาศึกษาเปรียบเทียบถึง อิทธิพลที่ได้รับมาจากเรื่อง ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า และลักษณะเฉพาะอันเกิดขึ้นจากการ สร้างสรรค์ใหม่ ทั้งนี้เพราะถึงแม้ว่าบทละครทั้งสองเรื่องนี้จะได้รับอิทธิพลมาจากเรื่อง ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า แต่จากรูปแบบการนำเสนอ จุดมุ่งหมายและการตีความของผู้แต่งที่ เปลี่ยนแปลงไปรวมถึงความแตกต่างในด้านบริบททางสังคม ส่งผลให้บทละครเพลงทั้งสอง เรื่องมีความแตกต่างจากวรรณกรรมเดิมทั้ง โครงเรื่อง แนวคิด และตัวละคร

ในบทนี้ผู้วิจัยต้องการชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างตัวบททั้งสาม โดยนำเสนอออกมา ใน 3 ประเด็นใหญ่ ได้แก่ 1. ความเป็นมาของบทละครเพลงทั้งสอง 2. ความแตกต่างอันเนื่องมา จากการตีความหมายของตัวบทซึ่งเปลี่ยนไปตามความคิดและการรับรู้ของผู้สร้างสรรค์ บทละคร 3. ความแตกต่างของตัวบทอันเนื่องมาจากรูปแบบการนำเสนอ

4.1 ความเป็นมาของบทละครเพลงเรื่อง แมน ออฟ ลา มันช่า และ สุพันธ์อันยิ่งใหญ่

4.1.1 กำเนิด แมน ออฟ ลา มันช่า

แมน ออฟ ลา มันช่า เป็นบทละครเพลงอเมริกันซึ่งแต่งโดย เดล วาสเซอร์มัน (Dale Wasserman) และได้นำออกแสดงครั้งแรกในปี ค.ศ. 1965 วาสเซอร์มันกล่าวถึงความเป็นมา

ของบทละครเรื่องนี้ว่า ในปี ค.ศ. 1959 เขาได้เดินทางไปสเปนเพื่อเขียนบทภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง แต่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นได้รายงานข่าวว่าจุดมุ่งหมายในการมาสเปนของเขาคือการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อที่จะดัดแปลงเรื่อง *ดอน กีโฆเต้* ให้เป็นบทละคร (www.b-net.msu.edu/~cervantes/csa/artics99/wasserma.htm) ก่อนหน้านั้นวาสเซอร์มันไม่เคยอ่านวรรณกรรมเรื่องนี้ แต่เมื่อหนังสือพิมพ์ได้รายงานข่าวข้างต้น ทำให้เขาเริ่มสนใจหาชีวประวัติและผลงานเรื่อง *ดอน กีโฆเต้* มาอ่าน หลังจากเดินทางกลับสหรัฐอเมริกา เขาเริ่มลงมือเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* และต่อมาได้ดัดแปลงรูปแบบเป็นละครเพลง *วาสเซอร์มันกล่าวถึงความประทับใจที่มีต่อเชอร์บันเตสไว้ว่า*

“สิ่งที่ทำให้ประทับใจไม่ใช่ตัวเรื่องแต่เป็นตัวผู้แต่ง สำหรับคนที่ได้ศึกษาชีวประวัติของเชอร์บันเตสจะเห็นว่า ชีวิตของเชอร์บันเตสคือรายการของความหายนะ เขาเป็นบุคคลประเภทไหนกันแน่จึงสามารถทนทุกข์อยู่กับความล้มเหลวที่ไม่รู้จักจบสิ้น – ทหาร นักแต่งบทละคร นักแสดง คนเก็บภาษี และบ่อยครั้งที่เป็นนักโทษ แต่เชอร์บันเตสก็ยังสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นอมตะอย่าง *ดอน กีโฆเต้* ขึ้นมาได้ในช่วงที่ชีวิตตนเองตกต่ำ การจับเขาไปอยู่ในจุดที่ตกต่ำของอาชีพกลับกลายเป็นการชักนำให้เขาได้แสดงตัวตนของเขาออกมา ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นอย่างเป็นนัยๆ ถึงบางสิ่งบางอย่างของความสำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับจิตวิญญาณของมนุษย์ – บางทีสิ่งนี้คือละครที่ควรค่าแก่การนำมาเขียน”

“What had snared my interest was not the book but its author. For one learns that the life of Miguel de Cervantes was a catalogue of catastrophe. What sort of man was this—soldier, playwright, actor, tax-collector and frequently jailbird—who could suffer unceasing failure and yet in his declining years produce the staggering testament which is Don Quixote? To catch him at the nadir of his career, to persuade him toward self-revelation which might imply something of significance concerning the human spirit—there, perhaps, was a play worth writing.”

(Wasserman, 1966 : vii)

บทละครเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* ของวาสเซอร์มันจึงเป็นการนำชีวิตประวัติของ เซร์บันเตสช่วงที่เขาถูกจับขึ้นศาลศาสนาฆาตกรรมฆาตกรรมกับเรื่องของอัศวิน คอน กีโมเต้ กล่าวได้ว่าบทละครเพลงเรื่องนี้วาสเซอร์มันแต่งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่เซร์บันเตส เพื่อให้ผู้อ่าน จะได้ไม่ลืมว่าเบื้องหลังวรรณกรรมแต่ละเรื่องนั้นก็คือบุคคลที่มีเลือดเนื้อ และเบื้องหลังของ วรรณกรรมเรื่อง *คอน กีโมเต้* ก็คือ มนุษย์ที่สมควรได้รับการยกย่องเชิดถือเป็นแบบอย่าง (Ochoa-Penroz : 1995, 166) ดังคำกล่าวของวาสเซอร์มันที่ว่า “บทละครเรื่องนี้คือวิถีทางของ เขาในการแสดงการระต้อจิตวิญญาณอันอ่อนโยนของมิเกล เด เซร์บันเตส” (*The play is my way of paying tribute to the tough and tender spirit of Miguel de Cervantes*) (Wasserman, 1966 : ix)

หลังจากที่วาสเซอร์มันนำละครเพลงเรื่องนี้ออกแสดงปรากฏว่าประสบความสำเร็จ อย่างสูงเนื่องจากละครเพลงเรื่องนี้มีเนื้อหาสอดคล้องกับแนวคิดของคนอเมริกันในเรื่อง “American Dream” หรือ “ความฝันของคนอเมริกัน” ซึ่งมีที่มาจากการศึกษาที่คนอเมริกันคิดว่า ประเทศของตนคือสถานที่ที่ทุกคนสามารถทำให้ความฝันของตนเป็นจริงขึ้นมาได้ (Smith, 1980 : 9) ความใฝ่ฝันของคนอเมริกามีจึงสอดคล้องกับความใฝ่ฝันที่มีอยู่ในตัวละครเอก

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาสังคมอเมริกันในช่วงเวลาที่ละครเพลงเรื่องนี้เกิดขึ้น คือช่วง ทศวรรษที่ 1960 นับว่าเป็นช่วงเวลาที่ยุคอเมริกาเกิดความเปลี่ยนแปลงจากหน้ามือเป็นหลังมือ ทั้งสถาบัน นโยบาย การดำเนินงาน และผู้นำทางการเมือง ต่างถูกวิพากษ์วิจารณ์ ถูกตั้งคำถาม ความคิดต่างๆ ถูกเปิดเผย ประเทศสหรัฐอเมริกาในขณะนั้นดูเหมือนว่าจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ค่ายใหญ่ๆ กล่าวคือคนกลุ่มแรกมีความเชื่อว่าอเมริกายังคงรุ่งเรือง และนโยบายทางการเมือง ก็ดำเนินไปอย่างถูกต้อง ริชาร์ด นิกสัน (Richard Nixon) เรียกคนกลุ่มนี้ว่า “Middle Americans” และ “The silent majority” คนอีกกลุ่มหนึ่งประกอบไปด้วยคนที่มีความคิดว่ามี หลายสิ่งหลายอย่างในประเทศที่ต้องได้รับการปรับปรุงหรือยกเลิกไป คนเหล่านี้วิจารณ์ว่า สหรัฐอเมริกาไม่สามารถทำให้ความฝันของทุกคนเป็นจริงขึ้นมาได้ แม้ช่วงเวลานั้นจะเป็น ยุคแห่งความรุ่งเรือง เป็นช่วงเวลาที่เศรษฐกิจรุดหน้า มีสื่อต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย อีกทั้ง เทคโนโลยีขั้นสูงก็ทำให้คนอเมริกันมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ขณะเดียวกันสิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็ทำให้ภาพลวงตาหมดสิ้นไป กล่าวคือแม้อเมริกาจะรุ่งเรืองและแข็งแกร่ง แต่ก็มี ประชาชนที่ยากจนซึ่งต้องต่อสู้กับความสิ้นหวังอีกเป็นจำนวนนับล้าน (Smith, 1980 : 563)

จากสภาพสังคมดังกล่าวทำให้คนอเมริกันเริ่มท้อแท้ สิ้นหวังกับความฝันที่เคยมีอยู่ การนำเสนอละครเพลงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* จึงเป็นการปลุกความฝันของชาวอเมริกันขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ละครเพลงเรื่องนี้ประสบความสำเร็จอย่างมาก ถือว่าเป็นละครเพลงที่เปิดแสดงยาวนานที่สุดเรื่องหนึ่งของนิวยอร์ก(www.ffa.ucalgary.ca/stratford/backmanc.ssl)

4.1.2 ความเป็นมาของ *สุฝันอันยิ่งใหญ่*

บทละครเพลงเรื่อง *สุฝันอันยิ่งใหญ่* คือบทละครเพลงไทยที่แปลมาจากบทละครเพลงอเมริกันเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* และได้นำออกแสดงเมื่อปี พ.ศ. 2530 โดยคณะละครสองแปด บทละครเรื่องนี้แปลโดยมัทนี เกษกมล และแก้ไขสำหรับการแสดงโดยรัศมี เผ่าเหลืองทอง ความเป็นมาของบทละครเรื่องนี้เริ่มต้นขึ้นในช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลา โดยอาจารย์ชาวอเมริกันของยุทธนา มุกดาสนิท^{**} ได้นำบทละครเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* มาให้เขาอ่าน หลังจากที่ได้อ่านบทละคร ยุทธนา รู้สึกว่าอยากนำบทละครเรื่องนี้มานำเสนอ เพราะเห็นว่าเรื่องนี้นำเสนอแนวคิดที่ดีมาก คือการบอกให้คนเราควรมีความฝันเพื่อมุ่งสู่สิ่งที่คิดว่าซึ่งตัวเขาเองก็มีความเชื่อในสาระของชีวิตเช่นนี้ (*สุฝันอันยิ่งใหญ่* ละครเพลงก้าวใหม่ของ '88, Hi-Class Magazine ปีที่ 1 ฉบับที่ 4, สิงหาคม 2530, หน้า 88) ประกอบกับแนวคิดของละครเรื่องนี้สอดคล้องกับอุดมคติทางการเมืองของหนุ่มสาวในยุคนั้น (รัศมี เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542) แต่ในช่วงเวลาดังกล่าวก็ยังไม่มีโอกาสที่จะนำเสนอ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2530 คณะละครสองแปด นำโดยรัศมี เผ่าเหลืองทอง และยุทธนา มุกดาสนิท ได้มีความเห็นพ้องกันว่าเรื่องนี้มีความน่าสนใจที่จะนำมาเสนอเพราะมีความต่อเนื่องในด้านความคิดกับละครอีก 2 เรื่องที่คณะสองแปดได้นำเสนอไปแล้วก่อนหน้านี้ (รัศมี เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542)

ความต่อเนื่องทางความคิดที่รัศมี เผ่าเหลืองทอง กล่าวถึงในที่นี้หมายถึงความต่อเนื่องจากละครสองเรื่องที่คณะละครสองแปดได้ทำมาก่อนหน้านี้คือเรื่อง *กาลิเลโอ* และเรื่อง *อยากให้ชีวิตนี้ไม่มีเธอ* ละครทั้งสองเรื่องเป็นการจุดประเด็นและตั้งคำถามแก่คนในสังคม เรื่องแรกเป็นการตั้งคำถามว่าระหว่างการเป็นคนที่ยึดมั่นในความจริงแล้วจะต้องตาย กับการ

* เหตุการณ์ 14 ตุลา หมายถึง เหตุการณ์ทางการเมืองซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2516

** ผู้กำกับละครเพลงเรื่อง *สุฝันอันยิ่งใหญ่*

ยอมทรยศต่อวิชาการหรือความจริงนั้นๆ แต่สามารถดำรงชีวิตอยู่และสามารถทำการค้นคว้าหาความจริงต่อไปได้จะเลือกอะไร ส่วนเรื่องที่สองเป็นการให้คนดูตั้งคำถามถึงสิ่งสำคัญต่างๆ ในชีวิตของตนเองว่าถ้าเขาสามารถเลือกได้ เขาจะเลือกทำหรือไม่ทำ เพราะอะไร และให้คิดต่อไปว่าหากเลือกเช่นนั้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อชีวิตของเขาอย่างไรบ้าง การที่ริศมีตั้งประเด็นคำถามดังกล่าวขึ้นมาจะเป็นเพราะได้สังเกตเห็นว่าสังคมในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่คนในสังคม โดยเฉพาะปัญญาชนที่เขย่งผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองช่วง 14 ตุลา และ 6 ตุลา มาแล้ว ต่างรู้สึกผิดหวังกับอุดมการณ์ต่างๆ ที่พวกตนเคยยึดถือ เพราะอุดมการณ์เหล่านั้นไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง หลายคนเพิ่งกลับออกมาจากป่าด้วยความรู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง หลายคนรู้สึกไม่แน่ใจว่าตนเองควรดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร เรื่องสุพันธ์อันยิ่งใหญ่จึงเป็นการตั้งประเด็นให้แก่คนกลุ่มนี้ต่อมาจากสองเรื่องดังกล่าว

ถึงแม้ว่าผู้ทำบทเรื่อง สุพันธ์อันยิ่งใหญ่ จะถ่ายทอดด้วยทอออกมาตามต้นฉบับเดิมโดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงให้เข้ากับบริบทของสังคมไทย แต่ละครเรื่องนี้ก็ประสบความสำเร็จอย่างมาก มีผู้ชมเต็มทุกรอบ (วิไลดา วนดุรงค์วรรณ, สัมภาษณ์ 9 ส.ค. 2542) อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จของละครเพลงเรื่องนี้เป็นผลเนื่องมาจากความลงตัวของแนวคิดและรูปแบบการแสดง แนวคิดที่นำเสนอเป็นแนวคิดที่เข้าไปกระตุ้นจิตวิญญาณของคนในสังคม โดยเฉพาะคนที่เขย่งผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองในช่วง 14 ตุลา และ 6 ตุลา ผู้รู้สึกท้อแท้สิ้นหวังและเริ่มละทิ้งความใฝ่ฝันของตนเอง ให้กลับมาขึ้นห้อยอีกครั้งหนึ่ง ส่วนรูปแบบในการนำเสนอที่เป็นการรวมการแสดง การร้อง การเต้นรำ และดนตรีเข้าด้วยกัน ก็เป็นส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้ชมเช่นกัน

4.2 จากความฝันที่ล่มสลายใน คอน กีโม่เต้ เค ลา มั่นช่า สู่อุบัติอันยิ่งใหญ่ใน แมน ออฟ ลา มั่นช่า และ สุพันธ์อันยิ่งใหญ่

วาสเซอร์มัน ผู้แต่งบทละครเพลงเรื่อง แมน ออฟ ลา มั่นช่า ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง คอน กีโม่เต้ เค ลา มั่นช่า ไว้ว่า

"ไม่เคยมีคนสองคนที่มีความเห็นตรงกันในเรื่องความหมายของเรื่องนี้ บางทีอาจจะเป็นเพราะพลังอำนาจของหนังสือที่แผ่อยู่ ดูเหมือนว่าผู้อ่านแต่ละคน

ได้อ่านบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างกัน บางสิ่งบางอย่างนั้นถูกกำหนดขึ้นจาก
คลังข้อมูลที่มีอยู่ในตัวผู้อ่านแต่ละคน”

“...no two of them could ever agree on its meanings. In that, perhaps, lay
the power of the book. Each reader seemed to have read something
different, something shape by the attributes which the reader brought as
personal baggage.”

(www.h-net.msu.edu/~cervantes/csa/artics99/wasserma.htm)

ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความหมายของเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา ม้านชา* ได้
เปลี่ยนแปลงไปตามการตีความของผู้อ่าน จากที่นิยายเรื่องนี้เป็นเพียงเรื่องตลกขบขันซึ่ง
เขียนขึ้นมาเพื่อเสียดสีนิยายอัศวินยุคกลางสำหรับผู้อ่านร่วมสมัย ในสมัยต่อๆ มา กลับได้รับการ
การตีความไปอย่างหลากหลาย ภาพของอัศวินที่ดูตลกขบขันเนื่องจากผู้แต่งต้องการเสียดสี
อัศวินในนิยายอัศวินยุคกลาง ได้ถูกตีความใหม่กลายเป็นภาพของมนุษย์ผู้เปี่ยมด้วยอุดมการณ์
และความใฝ่ฝันที่พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อรักษาอุดมการณ์ของตนเองไว้ ความหมายใหม่ซึ่ง
เกิดขึ้นจากการตีความในยุคหลังนี้เองคือความหมายที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม
อเมริกันที่ให้ความสำคัญกับ “American Dream” ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และวาสเซอร์มัน
ได้นำมาใช้ในการนำเสนอเรื่อง *แมน ออฟ ลา ม้านชา* ส่วนบทละครเพลงเรื่อง *สุทินอันยิ่งใหญ่*
ผู้ทำบทพยายามรักษาความหมายตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ (รัศมี เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์,
5 ธ.ค. 2542) ความหมายดังกล่าวได้สอดคล้องกับบริบทของไทยและจุดมุ่งหมาย
ของผู้ทำบทเช่นกัน จากการตีความที่ต่างกันส่งผลให้บทละครเพลงทั้งสองเรื่องแตกต่างไป
จากเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา ม้านชา* ดังจะได้แยกวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1. การปรับเปลี่ยนและความเปลี่ยนแปลงของโครงเรื่อง
2. การรับอิทธิพลและความแตกต่างในการนำเสนอแนวคิด
3. ความเปลี่ยนแปลงด้านบทบาทและความสัมพันธ์ของตัวละคร

4.2.1 การปรับเปลี่ยนและความเปลี่ยนแปลงของโครงเรื่อง

โครงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท่า และ คู่ฝืนอันยิ่งใหญ่* มีลักษณะที่เรียกว่าเป็น “*A play within a play*” (www.ffa.ucalgary.ca/stratford/backmanc.ssl) หรือ “ละครซ้อนละคร” กล่าวคือ โครงเรื่องของเรื่องนี้เปรียบเหมือนละคร 2 เรื่องที่ซ้อนกันอยู่ ส่วนแรกเป็นเรื่องของตัวละครเอก มิเกล เด เซרבานเตส นักโทษที่รอการไต่สวนของศาลศาสนา ระหว่างนั้นเขาต้องหาทางพิสูจน์ตนเองให้พ้นจากข้อกล่าวหาที่นักโทษคนอื่นๆ ได้ตั้งศาลเตี้ยขึ้นมาพิจารณาความผิดของเขา วิธีการที่ตัวละครเอกเลือกใช้ในการแก้ต่างคือการนำเสนอละครเพลงซึ่งเป็นเรื่องราวของ อัศวิน คอน กิโม่เต้ โครงเรื่องในส่วนนี้เป็นส่วนที่มาจากเรื่อง *คอน กิโม่เต้ เด ลา มันท่า* อย่างไรก็ตาม โครงเรื่องในส่วนนี้ก็มีรายละเอียดที่แตกต่างไปจากต้นฉบับเดิมเนื่องจากการตีความและจุดมุ่งหมายของผู้ทำบท

ขณะที่เซร์บันเตสสร้างเรื่อง *คอน กิโม่เต้ เด ลา มันท่า* ขึ้นมาเพื่อเสียดสีนิยายอัศวินยุคกลาง แต่วาสเซอร์มันมิได้มีจุดมุ่งหมายเช่นนั้น เขาไม่ได้ต้องการสื่อให้เห็นความไร้สาระของนิยายอัศวินยุคกลาง หากแต่ต้องการสะท้อนภาพของมนุษย์ผู้มีอุดมการณ์อันยิ่งใหญ่ ดังนั้นปมปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกในบทละครเพลงจึงไม่ได้เกิดขึ้นจากการอ่านนิยายอัศวินยุคกลาง การปฏิบัติตนเยี่ยงอัศวินของ คอน กิโม่เต้ ไม่ได้เกิดขึ้นมาจากความประทับใจหลงใหลในตัวอัศวินในนิยายอัศวินยุคกลางดังที่เกิดขึ้นกับ คอน กิโม่เต้ของเซร์บันเตส หากแต่เกิดมาจากการที่เขาได้อ่านหนังสือที่มีแต่ภาพของมนุษย์ที่มีแต่การเข่นฆ่าทำลายกัน สิ่งนี้ได้บิบบั่นจนกระทั่งสติฟั่นเฟือนและไฝ่ฝืนที่จะเป็นอัศวินเพื่อผดุงคุณธรรม จุดนี้เองที่ได้กลายเป็นปมปัญหาของตัวละครเอก คือ เขาพยายามที่จะทำตามความฝันของตนเอง แต่การกระทำและภาพที่เขาจินตนาการขึ้นนั้นขัดแย้งกับโลกแห่งความจริงที่เป็นอยู่ เขาจึงต้องต่อสู้เพื่อที่จะรักษาความไฝ่ฝืนของตนเอง ความขัดแย้งดังกล่าวเป็นจุดสำคัญที่ทำให้โครงเรื่องพัฒนาไปสู่จุดวิกฤติ จึงถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของเรื่อง วาสเซอร์มันได้กล่าวถึงหัวใจของเรื่อง *คอน กิโม่เต้ เด ลา มันท่า* ไว้ว่า หัวใจของเรื่องดังกล่าวคือความขัดแย้งที่ต่อเนื่องระหว่างภาพลวงตาและความเป็นจริง สำหรับวาสเซอร์มันเขาคิดว่าสิ่งที่ควรจะได้รับขณะคือภาพลวงตาเพราะภาพลวงตาเป็นอุบายทางเลือกในโลกซึ่งบ่อยครั้งที่ความเป็นจริงได้ทำลายจิตวิญญาณของมนุษย์

"There's the heart of Don Quixote—continuous collisions of illusion and reality. Which of them shall overcome? Quite willfully, I chose illusion. For illusion is the intriguing choice in a world where reality too often destroys the spirit."

(www.h-net.msu.edu/~cervantes/csa/artics99/wasserma.htm)

จากคำกล่าวของวาสเซอร์มันแสดงให้เห็นว่าเขาตีความหมายของการเป็น "อัศวิน" แตกต่างไปจากเรื่องเดิม ถึงแม้ว่าปมปัญหาที่เกิดขึ้นกับดอน กิโฆเต้ คือความขัดแย้งระหว่างเขากับคนในสังคมที่ไม่เข้าใจการกระทำของเขา เช่นเดียวกับที่ปรากฏในเรื่อง *ดอน กิโฆเต้ เด ลา มันช่า* แต่จากการตีความที่ต่างไปจากเรื่องเดิม โดยเฉพาะการที่วาสเซอร์มันเลือกภาพลวงตาว่าควรเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ และเลือกที่จะให้ความฝันคงอยู่ต่อไป เพราะเขามองว่าบางครั้งภาพลวงตาก็เป็นทางเลือกหรือทางออกของมนุษย์ที่ความเป็นจริงได้ทำลายจิตวิญญาณอันบริสุทธิ์ไป ทำให้ตอนจบของเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* แตกต่างไปจากเรื่องเดิม ในตอนจบของเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* ดอน กิโฆเต้ ได้ถูกขังมาประกาศอุดมการณ์ของตนอีกครั้งก่อนที่จะสิ้นใจลง และถึงแม้ว่าดอน กิโฆเต้ จะสิ้นใจแต่อุดมการณ์ต่างๆ เหล่านั้นก็ยังคงอยู่ โดยมีอัลดอนซาหรือคัลซีเนียเป็นผู้สืบสานแนวคิดนั้นต่อไป ขณะที่ดอน กิโฆเต้ ในเรื่อง *ดอน กิโฆเต้ เด ลา มันช่า* ต้องจบชีวิตลงอย่างสิ้นหวังเพื่อชี้ให้เห็นว่าการดำเนินชีวิตแบบอัศวินเป็นเพียงเรื่องที่ไร้สาระ ไม่สามารถเป็นจริงได้ ทั้งนี้เพราะเซร์บันเตสต้องการเสียดสีนิยายอัศวินยุคกลาง ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่เรื่องนี้จะจบลงโดยให้ ดอน กิโฆเต้ยังสามารถคงอยู่ในโลกของอัศวินต่อไป

สำหรับโครงเรื่องของเรื่อง *สุ่ฝันอันยิ่งใหญ่* แทนจะไม่มี ความแตกต่างจากต้นฉบับเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* เลย เพราะผู้ทำบทมิได้มีเจตนาที่จะแก้ไขดัดแปลงจากเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* ซึ่งรัสมิ เฝ้าเหลียงทอง ให้เหตุผลไว้ว่าตัวบทเดิมของเซร์บันเตสเป็นเรื่องที่น่าเสนอเรื่องราวที่แปลกไปจากการรับรู้ของคนทั่วไป การรักษาความแปลกนั้นไว้ น่าจะเข้ากับแนวคิดของเรื่องมากกว่า อีกประการหนึ่งคือเรื่องนี้ยังมีการอ้างถึงบริบทต่างๆ จำนวนมาก ทำให้ดัดแปลงลำบาก อาจจะไม่ไ้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอ (รัสมิ เฝ้าเหลียงทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค.2542) ความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในส่วนที่เป็นรายละเอียด เช่นในบทสนทนาของตัวละคร อันเนื่องมาจากการใช้ภาษาซึ่งอาจจะมีการเลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่ตรงกับความหมายเดิมนัก อีกประการหนึ่งคือมีการตัดประโยคบางประโยคออกไปเพื่อ

ให้บทสนทนากระชับขึ้น การตัดประโยคดังกล่าวออกไปไม่ส่งผลกระทบต่อโครงเรื่องโดยรวม ธรรมเนียมนี้เห็นได้จากตัวอย่างตอนหนึ่งที่เจ้าของโรงเตี๊ยมออกมาต้อนรับบรรดาคณต่อนพ่อ คนต่อนพ่อได้ถามเจ้าของโรงเตี๊ยมว่าให้อาหารพ่อของตนแล้วหรือยัง เจ้าของโรงเตี๊ยมบอกว่าให้แล้วเหมือนๆ กับที่หาให้พวกเขานั้นแหละ เปโดร หัวหน้าคนต่อนพ่อจึงสวดออกมา ซึ่งเจ้าของโรงเตี๊ยมได้กล่าวตอบไป ประโยคที่เจ้าของโรงเตี๊ยมกล่าวตอบเปโดรนี้ไม่มีปรากฏในเรื่อง *สุสานอันยิ่งใหญ่* และเพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นผู้วิจัยขอยกบทสนทนาตอนดังกล่าวมาเปรียบเทียบกันดังนี้

INNKEEPER Well gentlemen, everything in order?

(He surveys the interior of his inn which is somewhat the worse for wear after the violence of the preceding number. MARIA and FERMINA begin to clean up)

ANSELMO Did you feed the mules?

INNKEEPER They're eating as well as you.

PEDRO God forbid!

INNKEEPER He jokes! It's well known that I set the finest table between Madrid and Malaga. My patrons have always—

(From offstage there comes the blast of a bugle horrible blown)

PEDRO What in the name of--?

(Wasserman, 1966 : 20-21)

เจ้าของโรงเตี๊ยม เป็นอย่างไรครับ ทุกอย่างเรียบร้อยดีอยู่หรือ

(เขาสั่งรวบบริเวณภายในโรงเตี๊ยมซึ่งออกจะทรุดโทรมเพราะเหตุวิวาทที่มีมาก่อนหน้านี้แล้วหลายหน มาเรียกเฟอร์มินาเริ่มทำความสะอาด)

อันเซลโม ให้อาหารพ่อแล้วหรือ

เจ้าของโรงเตี๊ยม แล้ว... อืมหน้าสำราญพอกับพวกนายเลขล่ะ

เปโดร ชะช้า..

(มีเสียงเป่าเขาสัตว์ดังแสบแก้วหูมาจากนอกเวที)

เปโดร อะไรกันวะ

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 21-22)

การตักประโยค *He jokes! It's well known that I set the finest table between Madrid and Malaga. My patrons have always—* ออกไป ถึงแม้จะทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับทราบอารมณ์ความรู้สึกของเจ้าของโรงเตี๊ยมที่ค่อนข้างจะโมโหคนต๋อนพ้อที่มาพูดจาหยาบหยวม แต่ก็มิได้ทำให้ความต๋อนนี้เสียไป เพราะส่วนนี้เป็นเพียงรายละเอียดเท่านั้น

4.2.2 การรับอิทธิพลและการตีความแนวคิด Quixotism

แนวคิด Quixotism เรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* และ *สุ่ฝันอันยิ่งใหญ่* ที่นำเสนอในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* และ *สุ่ฝันอันยิ่งใหญ่* เป็นแนวคิดที่นำเสนอผ่านการตีความของผู้ทำบท ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากที่เรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า* นำเสนอ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ความหมายที่ได้แตกต่างกันก็คือจุดมุ่งหมายของผู้แต่งและบริบทสังคมที่แตกต่างกัน การที่वासเซอร์มันนำเรื่องนี้มาอ่านใหม่ถือว่าเป็นการสร้างตัวบทใหม่ ซึ่งการสร้างใหม่ทำให้ความหมายของแนวคิด Quixotism แตกต่างไปเพราะเป็นการสร้างใหม่เพื่อสื่อสารกับสังคมในอีกยุคสมัยหนึ่ง (รัศมิ เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค.2542)

หากพิจารณาถึงอิทธิพลของบริบททางสังคมที่ส่งผลให้นัยยะของแนวคิดดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปจากเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันช่า* พบว่าสภาพสังคมอเมริกันสมัยนั้นเป็นช่วงที่อเมริกากำลังถึงจุดตกต่ำภายหลังจากที่ตลอดระยะเวลาก่อนหน้านี้ คนอเมริกันมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติของตนอย่างมาก เนื่องจากอเมริกาสามารถพิชิตดินแดนต่างๆ และกลายเป็นมหาอำนาจแทนที่ชาติมหาอำนาจในยุโรป หลังจากที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จบลง อเมริกาได้ก้าวขึ้นมาเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่เพราะไม่ได้รับความเสียหายจากสงคราม อย่างไรก็ตามในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 เมื่ออเมริกาจะมีความก้าวหน้าอย่างมาก แต่ขณะเดียวกันอเมริกาก็ต้องเผชิญปัญหาต่างๆ มากมาย ทั้งทางด้าน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม กล่าวได้ว่าหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 คนอเมริกันต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ด้านการเมือง ซึ่งประสบการณ์ที่ผ่านมามีฐานะประเทศเป็นกลางไม่สามารถช่วยอะไรได้เลย แม้แต่โลกใน ค.ศ. 1948 ก็เป็นโลกที่ขาดเสถียรภาพซึ่งไม่หยุดนิ่งนานพอที่จะทำให้คนอเมริกันมองเห็นภาพได้แจ่มชัด เหตุการณ์หลายกรณีที่เกิดขึ้นได้สั่นคลอนความเชื่อมั่นในตัวคนอเมริกัน เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้คนอเมริกันรู้สึกถึงความไม่มั่นคงในชีวิตก็คือการที่รัฐบาลมีความกระตือรือร้นในเรื่องอาวุธปรมาณู ในต้นทศวรรษที่ 1950 รัฐบาลได้ดำเนินการก่อสร้าง

อาวุธที่มีอำนาจมากยิ่งขึ้น นั่นก็คือระเบิดไฮโดรเจน เนื่องจากรัสเซียกำลังสร้างอาวุธ
 ปรมาณูอยู่เช่นเดียวกัน เมื่อได้เห็นอาวุธที่ร้ายแรงมากขึ้น ประชาชนก็เกิดอาการขวัญเสีย
 อย่างสุดขีด (พงษ์ศรี เลขาวิณะ และ ปราณี ธนะชานันท์, แปล, 2540 : 113-115) นอกจากนี้
 เมื่อสงครามเวียดนามปะทุขึ้น และทหารอเมริกันที่เข้าร่วมรบในสงครามต้องเสียชีวิตไปเป็น
 จำนวนมาก ทำให้ชาวอเมริกันมีปฏิกิริยาอย่างมากต่อการส่งทหารเข้าร่วมรบในสงคราม
 ดังกล่าว ปฏิกิริยานี้เองส่งผลให้เกิดความตึงเครียดขึ้นในประเทศ คนในสังคมเริ่มมองโลก
 ในแง่ร้าย อเมริกาเริ่มตกต่ำลง แนวคิดในเรื่อง “ความฝันของคนอเมริกัน” จึงเริ่มกลายเป็น
 เพียงภาพลวงตาในสายตาประชาชน

เมื่อพิจารณาบริบททางสังคมดังกล่าวกับสิ่งที่วาสเซอร์มันนำเสนอในเรื่องนี้ก็จะน่าจะ
 ตีความคำพูดของตัวละครเชอร์บันเตสที่ว่า สิ่งที่ ดอน กิโฮเต้ ได้อ่าน คือภาพของมนุษย์ที่มีแต่
 การเข่นฆ่าทำลายกัน หมายถึงภาพของสงครามที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ภาพของสงคราม
 และการสูญเสียทำให้คนอเมริกันเริ่มท้อแท้ สิ้นหวัง ความฝันของคนอเมริกันเริ่มสูญสลาย
 ไป ดังนั้นแม้วาสเซอร์มันจะไม่ได้ระบุว่าเขาเขียนบทละครเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อปลุกจิตวิญญาณ
 ของคนอเมริกัน แต่บทละครเพลงเรื่องนี้ก็เกี่ยวพันกับบริบททางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้
 จะเห็นว่าในตอนจบของบทละครเรื่องนี้ แม้ ดอน กิโฮเต้ จะตาย แต่เขาก็ไม่ได้ตายลงอย่าง
 สิ้นหวัง เขาถูกขี้นมาขึ้นห้อยต่อสู้อีกครั้งหนึ่ง ความฝันของเขาก็ยังคงอยู่ เพราะเขาสามารถ
 ทำให้คนอื่นถูกขี้นมาต่อสู้อีกครั้งหนึ่ง ด้วย เห็นได้จากการที่ อัลคอนซาได้เข้ามาหาและ
 พยายามพูดกระตุ้นให้เขานึกถึงความฝันอันยิ่งใหญ่ และบอกกับดอน กิโฮเต้ว่าเขาคือผู้ที่ทำ
 ให้ชีวิตของเธอเปลี่ยนไป จากนั้นนางและซันโชได้ร่วมร้องเพลง Impossible Dream ไป
 พร้อมกับเขา และหลังจากที่ ดอน กิโฮเต้ ได้สิ้นใจลง นางยังกล่าวย้ำกับซันโชว่า ดอน กิโฮเต้
 ยังไม่ตาย ซึ่งสามารถตีความได้ว่าความฝันของมนุษย์นั้นย่อมไม่มีวันตาย ขอให้ซันโชเชื่อ
 เพราะหากมีความเชื่อความใฝ่ฝันก็จะยังคงอยู่ ดังประโยคที่ว่า

"Don Quixote is not dead. Believe, Sancho. Believe..."

(Wasserman, 1966 : 81)

การที่คัลซีเนียบอกให้ซันโชเชื่อ เป็นการแสดงให้เห็นว่าแนวคิดที่นำเสนอในเรื่องนี้
 เน้นที่การยึดมั่นในอุดมการณ์และความใฝ่ฝัน Quixotism ในเรื่องนี้จึงเกี่ยวพันกับแนวคิด
 เรื่อง “ความฝันของคนอเมริกัน” เพราะความใฝ่ฝันของดอน กิโฮเต้ ไม่ต่างจากความฝันของ

คนอเมริกันดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของประธานาธิบดีลินดอน จอห์นสัน (Lyndon Johnson) ที่กล่าวให้กำลังใจกับทหารที่ถูกส่งไปรบในสงครามเวียดนามว่า "เราจากที่แห่งนี้ไป ไม่ใช่เพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะเหนือผู้รุกรานเท่านั้น แต่ยังมีจุดหมายเพื่อที่จะเอาชนะความหิว โหຍ โรคภัย และความสิ้นหวัง" (*We will leave here determined not only to achieve victory over aggression but to win over hunger, disease, and despair.*) (cited in Smith, 1980 : 577)

Quixotism ที่นำเสนอในเรื่องนี้จึงเกี่ยวพันกับการชี้ให้มนุษย์เห็นว่าไม่ควรสิ้นหวัง แต่ควรยึดมั่นในอุดมการณ์และความใฝ่ฝันของตนเอง ขณะที่ Quixotism ในเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา ม้าน้ำ* เป็นการแสดงออกของมนุษย์ที่มีอุดมการณ์เป็นของตนเอง และพยายามที่จะรักษาอุดมการณ์ของตนเองไว้ถึงแม้จะถูกหัวเราะเยาะจากคนรอบข้าง ตัวละครเอกของเรื่อง ไม่ได้รู้สึกสิ้นหวังหรือท้อแท้กับสังคมที่เป็นอยู่ หากแต่มองว่าอุดมคติตามแบบอัศวินเป็นสิ่งที่น่าปฏิบัติตาม นัยยะของแนวคิดดังกล่าวจึงมีความแตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวเนื่องกับการนำเสนอแนวคิดของเรื่องอีก ประเด็นหนึ่งคือ วาสเซอร์มันไม่ได้แต่งเรื่อง *แมน ออฟ ลา ม้าน้ำ* ขึ้นมาด้วยจุดประสงค์ที่จะเสียดสีนิยายอัศวินยุคกลาง คนอเมริกันในศตวรรษที่ 20 ไม่ได้มีความคุ้นเคยกับนิยายประเภทดังกล่าว ดังนั้นนัยยะที่เกี่ยวเนื่องกับการเสียดสีนิยายอัศวินยุคกลางจึงไม่ได้ปรากฏในเรื่อง *แมน ออฟ ลา ม้าน้ำ* อุดมการณ์หรือความฝันของตัวละครเอก เกิดขึ้นมาจากการที่เขาอ่านหนังสือมากเกินไปจนทำให้สติฟั่นเฟือน และจินตนาการให้ตนเองเป็นอัศวินพเนจรซึ่งเดินทางไปทั่วโลกเพื่อแก้ไขสิ่งผิด เห็นได้จากตอนที่ตัวละครเชรบานเตสแนะนำตัวละครดอน กีโฆเต้ว่า

"ทุกอย่างที่เขาอ่านกดดันเขา ทำให้เขารู้สึกขุ่นเคืองต่อการที่มนุษย์เข่นฆ่ากัน เขาคิด คิด คิด กระทั่งในที่สุดจากที่เขาคิดมากเกินไปทำให้สติปัญญาของเขาเหือดแห้งไป โครงการใหม่ที่ไม่เคยจินตนาการขึ้นมาก่อนได้เกิดขึ้นในใจของเขา ...การเป็นอัศวินพเนจรและออกเดินทางไปในโลกเพื่อที่จะแก้ไขในสิ่งผิดทุกอย่าง"

"And all he reads oppresses him ... fills him with indignation at man's murderous ways toward man. He broods ... and broods ... and broods—

and finally from so much brooding his brains dry up! He lays down the melancholy burden of sanity and conceives the strangest project ever imagined ... to become a knight-errant and sally forth into the world to right all wrongs."

(Wasserman, 1966 : 11)

การที่ตัวละครเอกเสียดสีและคิดฝันไปว่าตนเองได้กลายเป็นอัศวินนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับนิยายอัศวินยุคกลาง การปฏิบัติตนเยี่ยงอัศวินของ คอน กิโฮเต้ ในเรื่องนี้เป็นทางออกของปัญหา การปฏิบัติตนเยี่ยงอัศวินเป็นเพียงสัญลักษณ์หรือวิถีทางที่จะแสดงออกซึ่งจิตวิญญาณอันสูงส่งของมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความใฝ่ฝัน วาสเซอร์มันต้องการชี้ให้เห็นว่ามนุษย์ควรมีความใฝ่ฝัน เมื่อเห็นสิ่งที่ผิดหรือเห็นว่าโลกเต็มไปด้วยความเลวร้ายก็ควรจะถูกขืนมาแก้ไข อย่างเช่นที่ คอน กิโฮเต้ อธิบายให้อัลดอนซาฟังว่าเหตุใดเขาจึงต้องประพฤติตนเยี่ยงอัศวิน เขากล่าวว่าเขาต้องการจะเพิ่มความงามให้แก่โลก ถึงแม้เขาจะต้องพ่ายแพ้ก็ไม่หวั่น ขอเพียงได้ทำตามความใฝ่ฝันก็เพียงพอแล้ว

DON QUIXOTE I hope to add some measure of grace to the world.

ALDONZA The world's a dungheap and we are maggots that crawl on it!

DON QUIXOTE My lady knows better in her heart.

ALDONZA What's in my heart will get me halfway to hell. And you,

Señor Don Quixote—you're going to take such a beating!

DON QUIXOTE Whether I win or lose does not matter.

ALDONZA What does?

DON QUIXOTE Only that I follow the quest.

(Wasserman, 1966 : 49)

จากคำพูดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการต่อสู้แบบอัศวินไม่ใช่จุดสำคัญที่น่าเสนอในเรื่องนี้ สิ่งสำคัญอยู่ที่การรักษาอุดมการณ์ของตนเอง การประพฤติตนเยี่ยงอัศวินของตัวละครเอกเป็นเพียงทางเลือกที่ตัวละครเอกใช้ในการแสดงอุดมการณ์ของตนเองเท่านั้น

สำหรับแนวคิด Quixotism ที่ปรากฏในเรื่อง *สุฟันอันยิ่งใหญ่* มีความแตกต่างจากเรื่อง *ดอน กิโฆเต้ เด ลา มันชา* อย่างแน่นอน ทั้งนี้เพราะเป็นการรับอิทธิพลโดยผ่านการตีความของผู้แต่งเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* อีกทอดหนึ่ง และถึงแม้ผู้ทำบทจะพยายามถ่ายทอดด้วยบทออกมาให้ตรงตามความหมายเดิมตามที่ปรากฏในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* แต่นัยยะที่แฝงอยู่ในแนวคิดหลักของเรื่องก็มีความแตกต่างไปจากเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* นัยยะที่แตกต่างไปนี้มีสาเหตุมาจากความแตกต่างของบริบททางสังคม กล่าวคือถึงแม้แนวคิดหลักของเรื่อง *สุฟันอันยิ่งใหญ่* คือการชี้ให้เห็นว่ามนุษย์ควรมีความใฝ่ฝัน มีอุดมการณ์และพยายามทำตามอุดมการณ์หรือความใฝ่ฝันของตนเอง เช่นเดียวกับที่เรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* นำเสนอ แต่จากจุดมุ่งหมายที่รัศมี เผ่าเหลืองทอง ต้องการตั้งคำถามกับคนในสังคมร่วมสมัย ทำให้ นัยยะที่แฝงอยู่ในแนวคิดนี้ก็คือ การตั้งคำถามกับคนดูให้คนดูได้คิดว่า ในระหว่างสิ่งที่มีความใฝ่ฝันของเราแต่ความฝันนั้นถูกคนอื่นมองว่าบ้าๆ บอๆ เราควรจะต้องกลับมามองความฝันของเราหรือว่าเราจะเชื่อมั่นแล้วมุ่งไปข้างหน้า แนวคิดนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในขบวนการนักศึกษาและปัญญาชนในช่วงก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 (รัศมี เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542) เรื่อง *สุฟันอันยิ่งใหญ่* จึงเน้นไปที่การตั้งคำถาม นักกิจกรรม นิสิตนักศึกษา และคนที่ผ่านเหตุการณ์ทางการเมืองช่วงปี พ.ศ. 2516 และ พ.ศ. 2519 ให้ย้อนกลับมามองความใฝ่ฝันทางการเมืองที่เคยยึดถือว่ายังควรที่จะยึดมั่นต่อไปหรือไม่ สิ่งเหล่านั้นเป็นเพียงภาพลวงตาหรือเปล่า และควรจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไร แนวคิดที่รัศมีต้องการสื่อให้กับคนในสังคมนี้ปรากฏชัดในตอนหนึ่งของเรื่องซึ่งตัวละครเชรบานเตส ได้กล่าวว่า

“ในเมื่อชีวิตนั่นเองคือความบ้า ใครจะบอกได้ว่า ความวิกลจริตมันอยู่ตรงไหน บางทีการพยายามปรับตัวให้เข้ากับโลกที่เป็นอยู่นั้นแหละคือความบ้า การยอมล้มเลิกความใฝ่ฝันสีอาจเป็นความบ้า การไขว่คว้าหาดวงแก้วในที่ซึ่งมีแต่สิ่งปฏิกูล การพยายามเหนี่ยวรั้งสติสัมปชัญญะไว้ในโลกของเหตุผลนั้นแหละคือความวิกลจริต และที่สุดของความบ้าทั้งปวง คือการมองชีวิตอย่างที่ยังมันเป็นแทนการมองชีวิตอย่างที่ยังมันควรจะเป็น”

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 69)

ถึงแม้ข้อความข้างต้นจะแปลมาจากเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* โดยคงความหมายไว้ตามเดิม แต่หากพิจารณาความหมายโดยอิงกับบริบทสังคมก็จะทำให้ความหมายที่สื่อออกมานั้นมีนัยยะที่แตกต่างไป

4.2.3 ความแตกต่างด้านตัวละคร

นอกจากจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง และการตีความตัวละครที่ต่างไปจากเดิมจะส่งผลให้โครงเรื่อง และแนวคิดของบทละครเพลงทั้งสองเรื่องต่างไปจากเรื่อง *คอน กิโฮเต้ เด ลา มันชา* แล้ว ยังส่งผลให้บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน

เมื่อนำตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* และเรื่อง *สุฟีนอันยิ่งใหญ่* มาเปรียบเทียบกับตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง *คอน กิโฮเต้ เด ลา มันชา* พบว่าสามารถแบ่งตัวละครออกได้เป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือตัวละครที่ได้วาสเซอร์มันนำมาจากเรื่อง *คอน กิโฮเต้ เด ลา มันชา* ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นตัวละครที่เขาสร้างขึ้นใหม่ ตัวละครในกลุ่มที่เขาสร้างสรรค์ขึ้นใหม่นี้เกี่ยวข้องกับตัวผู้แต่งเรื่อง *คอน กิโฮเต้ เด ลา มันชา* โดยตรง ตัวละครกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ เซרבานเตส คนรับใช้ นายทหารของศาลศาสนา และบรรดานักโทษในคุกใต้ดิน ตัวละครกลุ่มดังกล่าวนี้ทำหน้าที่เป็นผู้นำเสนอละครเรื่อง *คอน กิโฮเต้*

สาเหตุที่วาสเซอร์มันสร้างตัวละครกลุ่มดังกล่าวนี้เพิ่มขึ้นมาเนื่องจากความประทับใจที่เขามีต่อตัวเซิร์ฟานเตสดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อความเป็นมาของเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* ตัวละครอื่นๆ ในกลุ่มนี้อาจจะมีความสำคัญไม่มากนัก แต่ตัวละครเซרבานเตสแล้วมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินเรื่องของละครเรื่อง *คอน กิโฮเต้* อย่างมาก เพราะละครเรื่อง *คอน กิโฮเต้* ก็คือละครที่ตัวละครตัวนี้สร้างขึ้นมา เซרבานเตสเป็นผู้แนะนำให้ผู้อ่านรู้จักกับ *คอน กิโฮเต้* และตัวละครอื่นๆ เห็นได้จากในการเปิดตัวตัวละครในเรื่อง *คอน กิโฮเต้* จะมีการตัดฉากไปยังเซרבานเตสให้เขาได้บรรยายถึงตัวละครตัวนั้นๆ ก่อนที่จะมีการดำเนินเรื่องต่อไป เช่นตอนเริ่มเรื่องเซרבานเตสได้แนะนำตัวละคร *คอน กิโฮเต้* ว่าเป็นอัศวินบ้านนอก ไม่ใช่คนหนุ่ม หน้าตอบ คางคาทอประกายจากไฟที่มีอยู่ภายในดวงวิญญาณ

"I shall impersonate a man ... enter into my imagination and see him! His name is Alonso Quijana ... a country squire, no longer young. Bony and hollow-faced ... eyes that burn with the fire of inner vision. ..."

(Wasserman, 1966 : 11)

".....เชิญเข้าสู่จินตนาการของผม มาพบเขา อลองโซ กิฆานา เศรษฐีบ้านนอก ไม่หนุ่มแล้ว ผอมจนหน้าตอบ ดวงตาทอประกายแห่งวิญญานภายใน อันเร่าร้อน ..."

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 10)

นอกจากตัวละคร คอน กิโฮเต้ แล้ว เซรบานเตสยังแนะนำตัวละครอื่นทุกตัวอีกด้วย ดังเช่นที่เขาได้แนะนำตัวละคร ดร.คาร์ราสโกว่าเป็นชายที่มีชาติตระกูล เป็นคนฉลาดและมีเหตุผล ชายคนนี้เป็นคู่หมั้นของอันโตเนีย และเป็นบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยซาลามังก้า

"And now there appears on the scene a man of breeding ... intelligence ... logic. He is Antonia's fiancé, Doctor Sansón Carrasco—Bachelor of Science-graduate of the University of Salamanca! ..."

(Wasserman, 1966 : 28)

"และบัดนี้ ก็ปรากฏร่างของชายผู้มีเชื้อสาย มีสติปัญญาและมีเหตุผล ดอกเตอร์ซานสัน คาร์ราสโก คู่หมั้นของอันโทเนีย บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยซาลามังก้า..."

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 31-32)

อีกตอนหนึ่งที่น่าสนใจคือตอนที่เป็นกรเปิดตัวอัลคอนซา หรือคัลซีเนียในความคิดของคอน กิโฮเต้ ซึ่งหากไม่มีตัวละครเซรบานเตสมาแนะนำ ผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจว่าเหตุใดคอน กิโฮเต้ จึงจินตนาการไปว่าอัลคอนซาคือนางในดวงใจ ตัวละครเซรบานเตสได้อธิบายว่าอัลคอนซาจำเป็นต้องมีนางในดวงใจเพื่อเป็นเป้าหมายในการอุทิศตน

"Now then! As everyone knows, it is imperative that each knight shall have a lady—for knight without a lady is like a body without a soul. To whom would he dedicate his conquests, what vision sustain him when he sallies forth to do battle with ogres and with giants."

(Wasserman, 1966 : 32)

"... เขาละ ดังเป็นที่รู้จักกันว่า อัศวินย่อมต้องมีนางในดวงใจ เพราะอัศวินใด ไม่มีนางในดวงใจ ก็ดุจคังร่างกายที่ไร้วิญญาณ ไม่เช่นนั้นแล้วเขาจะอุทิศชัยชนะของเขาให้แก่ใครกันเล่า ยามเขาเร่งรุดไปฟาดฟันภูตผีปีศาจและยักษ์ร้าย ภาพของใครกันเล่าจะเป็นแรงบันดาลใจให้เขา"

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 36)

นอกจากตัวละครที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นแล้วตัวละครเซรบันเตสยังเป็นผู้แนะนำตัวละครอื่นๆ ตัว และนอกจากทำหน้าที่แนะนำตัวละครแล้ว ยังทำหน้าที่อธิบายเหตุการณ์และแนวคิดของเรื่อง เช่นในตอนที คอน กิโฮเต้ และซันโซเดินทางไปถึงยังโรงเตี๊ยมแห่งหนึ่งและคอน กิโฮเต้ ชี้ให้ซันโซดูว่าคือปราสาท ในขณะที่ซันโซพยายามบอกว่ามันเป็นโรงเตี๊ยม ตอนดังกล่าวนี้มีการตัดฉากไปที่เซรบันเตสซึ่งออกมาอธิบายความหมายให้ผู้อ่านและผู้ชมเข้าใจถึงความขัดแย้งในเรื่องความจริงกับความลวง

"Here is an example of how to the untrained eye one thing may seem to be another. To Sancho, and inn. To Quixote, a castle. To someone else, whatever his mind may make of it."

(Wasserman, 1966 : 17)

"นี่เป็นตัวอย่างชี้ให้เห็นว่า สำหรับสายตาที่ไม่ได้ผ่านการศึกษานั้น สิ่งหนึ่งอาจจะกลายเป็นอีกสิ่งหนึ่งก็ได้ สำหรับซันโซ มันเป็นโรงเตี๊ยม แต่สำหรับกิโฮเต้มันเป็นปราสาท สำหรับคนอื่น ก็แล้วแต่ใจจะคิดให้มันเป็น"

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 17)

ประเด็นดังกล่าวนี้แม้เรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันชา* จะนำเสนออยู่เช่นเดียวกันแต่ผู้อ่านก็ต้องตีความจากเหตุการณ์และบทสนทนาที่เกิดขึ้นในเรื่อง ขณะที่ในบทละครทั้งสองเรื่องตัวละครเซรบันเตสทำหน้าที่นำเสนอแนวคิดดังกล่าว การใช้ตัวละครเซรบันเตสมานำเสนอแนวคิดจึงเป็นการชี้แนะว่าแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดที่กวีเซร์บันเตสต้องการนำเสนอ

ตัวละครอีกกลุ่มหนึ่งเป็นตัวละครที่วาเสอร์มันถ่ายทอดมาจากเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันชา* แต่วาเสอร์มันไม่สามารถนำตัวละครทุกตัวที่ปรากฏในวรรณกรรมของเซร์บันเตสมาไว้ในบทละครของเขาได้ เขาจึงเลือกตัวละครมาเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังจะได้นำเสนอต่อไปในหัวข้อ 4.3.3 แต่สำหรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวละครอันเนื่องมาจากการตีความตัวบทและจุดมุ่งหมายของผู้เขียนที่แตกต่างไปจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากตัวละครหลัก คือ *ดอน กีโฆเต้ คัลซีเนีย* และ *ชันโซ*

4.2.3.1 จากดอน กีโฆเต้ ผู้สิ้นหวังสู่ ดอน กีโฆเต้ อัศวินผู้ยิ่งใหญ่

จากการตีความตัวบทและการนำเสนอแนวคิดที่ต่างไปจากวรรณกรรมเดิมดังกล่าวข้างต้น ทำให้ตัวละครดอน กีโฆเต้ แตกต่างไปจาก ดอน กีโฆเต้ ความแตกต่างประการสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการตีความตัวบทและจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้แต่งคือ สาเหตุของการเสียดสี ซึ่งในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* ระบุว่าสาเหตุมาจากการที่ตัวละครเอกอ่านหนังสือมากเกินไปและสิ่งที่อยู่ในหนังสือก็คือภาพของมนุษย์ที่มีแต่เข่นฆ่าทำลายกัน เขาจึงต้องการที่เป็นอัศวิน ออกเดินทางต่อสู้เพื่อผดุงคุณธรรม

“..... And all he reads oppresses him ... fills him with indignation at man's murderous ways toward man. He broods ... and broods ... and broods—and finally from so much brooding his brains dry up! He lays down the melancholy burden of sanity and conceives the strangest project ever imagined ... to become knight-errant and sally forth into the world to right all wrongs. No longer shall he be plain Alonso Quijana ... but a dauntless knight as—Don Quixote de la Mancha!!!”

(Wasserman, 1966 : 11-12)

สำหรับสาเหตุที่ทำให้ คอน กิโมเต้ ของเซร์บันเตสตีพิมพ์เพื่อนไปนั้นมาจากการที่เขาอ่านนิยายอัศวินยุคกลางมากเกินไปจนคิดว่าสิ่งที่เขาได้อ่านนั้นคือความจริง ในที่สุดจึงตีพิมพ์เพื่อนลงเข้าไปในจินตนาการที่เต็มไปด้วยอัศวินและเรื่องราวที่เขาได้อ่านในนิยายดังกล่าว ซึ่งเซร์บันเตสได้ให้รายละเอียดไว้ว่าเมื่อใดก็ตามที่ตัวละครเอกรู้สึกเกียจคร้าน เขาก็จะอ่านนิยายอัศวินยุคกลาง ในไม่ช้าตัวละครเอกได้ใช้เวลาไปกับการอ่านนิยายอัศวินตลอดทั้งวันทั้งคืน การที่เขาไม่ได้หลับไม่ได้นอนทำให้ในที่สุดสมองของเขาจึงตีพิมพ์เพื่อน จินตนาการของเขาเต็มไปด้วยสิ่งที่เขาได้อ่านในนิยายไม่ว่าจะเป็นการต่อสู้ รวมไปถึงเรื่องราวที่เหลือเชื่อต่างๆ

"You must know then, that this gentleman aforesaid, at times when he was idle, which was most part of the year, gave himself up to the reading of books of chivalry,..."

(Cervantes, 1992 : 23-24)

และ

"In short, he so bewilred himself in this kind of study, that he passed the nights in reading from sunset to sunrise, and the days from sunrise to sunset; and thus, through little sleep and much reading, his brain was dried up in such a manner, that he came at last to lose his wits. His imagination was full of all that he read in his books, to wit, enchantments, battles, single combats, challenges, wounds, courtships, amours, tempests, and impossible absurdities."

(Cervantes, 1992 : 25)

จะเห็นว่าเซร์บันเตสเน้นรายละเอียดว่าตัวละครเอกจินตนาการไปถึงสิ่งใดบ้าง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านั้นก็คือสิ่งที่ปรากฏหรือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของนิยายอัศวินยุคกลาง ไม่ว่าจะเป็น มนต์สะกด สงคราม การสู้แบบตัวต่อตัว ความกล้าหาญ การบาดเจ็บ ความรัก เรื่องราวที่เกี่ยวกับราชสำนัก รวมทั้งความตลกขบขันที่เป็นไปไม่ได้อื่นๆ การประหลาดปฏิบัติตนของ

คอน ก็โม่เต้ ของเซร์บันเตสจึงมีที่มาหรือเป็นการเลียนแบบอัศวินในนิยาย ขณะที่วาสเซอร์มัน ไม่ได้ให้ความสำคัญกับนิยายอัศวินยุคกลางเลยแม้แต่น้อย การประพาดิคนิยายอัศวินเป็นเพียงทางออกในการหาทางแก้ไขสิ่งเลวร้ายทั้งปวงที่เกิดขึ้นในโลก

อย่างไรก็ตามวาสเซอร์มันก็ยังพยายามที่จะถ่ายทอดอุดมการณ์ของตัวละครเอกซึ่งเซร์บันเตสนำเสนอ มาไว้ในตัวละครของเขาเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบอุดมการณ์ที่ตัวละครทั้งสองยึดถือพบว่ามีความสำคัญเหมือนกัน คือพยายามแก้ไขในสิ่งผิด ต่อสู้โดยไม่ย่อท้อ เห็นได้จากในบทเพลง Man of la Mancha ซึ่งได้บรรยายถึงตัวละครเอกว่า เป็น อัศวินแห่งลามันชา ซึ่งออกเดินทางตามอุดมการณ์ของตน

*"I am I, Don Quixote,
The Lord of La Mancha,
My destiny calls and I go;
And the wild winds of fortune will carry me onward,
Oh whithersoever they blow.
Whithersoever they blow,
Onward to glory I go!"*

(Wasserman, 1966 : 12)

ปณิธานที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้นนี้เหมือนกับที่เซร์บันเตสได้นำเสนอไว้ในตอนหนึ่งของวรรณกรรม ซึ่ง คอน ก็โม่เต้ ได้พูดถึงตนเองว่า เขาคืออัศวิน และจะเป็นอัศวินตราบจนวันตายหากสวรรค์ปรารถนาจะให้เป็นอย่างนั้น เขาจะคอยแก้ไขในสิ่งผิด ลงโทษคนอวดดีทั้งหลาย เขาจะเอาชนะยักษ์ร้ายและเขี่ยบ่าบรรดาผีร้าย ความตั้งใจของเขามีจุดหมายไปที่ความดีงาม ทำดีกับทุกคน และไม่ทำร้ายใคร

"A knight I am, and a knight I will die, if it be heaven's goodwill. I have redressed grievances, righted wrongs, chastised insolences, vanquished giants, and trampled upon hobgoblins..... My intentions are always directed to virtuous ends, to do good to all, and hurt to none."

(Cervantes, 1992 : 752)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าสเซอร์มันจะพยายามถ่ายทอดอุดมการณ์ของตน ก็โง่เต๋ มาไว้ในตัวละครของเขา แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกันคือ ปณิธานของ คอน ก็โง่เต๋ มีที่มาจากการทำตามอุดมการณ์ของอัศวินในนิยายอัศวินยุคกลาง แต่ในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* และ *สุฝืนอันยิ่งใหญ่* จะมุ่งเน้นที่การปราบคนชั่วเพื่อผดุงคุณธรรมความดีมากกว่า ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้ เนื่องมาจากจุดมุ่งหมายในการนำเสนอที่แตกต่างกัน กล่าวคือเชอร์บันเตสต้องการสร้าง คอน ก็โง่เต๋ ขึ้นมาเสียดสีบรรดาอัศวินในนิยายเกี่ยวกับอัศวินยุคกลาง ดังนั้นปณิธานของ คอน ก็โง่เต๋ จึงต้องเหมือนกับปณิธานของอัศวินทั่วไป ในขณะที่ในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* และ *สุฝืนอันยิ่งใหญ่* นั้น ผู้แต่งและผู้แปลเห็นว่า โลกในปัจจุบันเสื่อมทรามลงทุกที คอน ก็โง่เต๋จึงต้องการที่จะต่อสู้เพื่อคุณงามความดี และจากจุดดังกล่าวนี้เองได้ส่งผลให้ภาพตัวละครเอกของทั้งสองเรื่องมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ในที่สุดอัศวินคอน ก็โง่เต๋ ของเชอร์บันเตสก็ต้องพ่ายแพ้และจบชีวิตลงอย่างสิ้นหวัง ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากเชอร์บันเตสต้องการชี้ให้เห็นโทษของการอ่านนิยายอัศวินยุคกลาง ประกอบกับต้องการชี้ให้เห็นว่าถึงแม้มนุษย์จะมีอุดมการณ์ที่สูงส่งแต่หากเลือกวิธีการในการนำเสนอไม่เข้ากับกาลเทศะแล้วก็ไม่สามารถจะประพฤติดต่อไปได้ ส่วนวาสเซอร์มันนั้นต้องการชี้ให้เห็นว่าถึงแม้โลกจะเต็มไปด้วยความเลวร้ายสักเพียงไร หรือมีอุปสรรคมากเพียงไร มนุษย์ก็ควรลุกขึ้นมาต่อสู้ ดังนั้นอัศวิน คอน ก็โง่เต๋ ของวาสเซอร์มันจึงจบชีวิตลงอย่างยิ่งใหญ่ นั่นคือการลุกขึ้นมาต่อสู้อีกครั้งเป็นการแสดงให้เห็นว่าเขาได้ต่อสู้จนวาระสุดท้าย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าภาพของ คอน ก็โง่เต๋ ในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* นั้นดูยิ่งใหญ่กว่าที่ปรากฏในเรื่อง *คอน ก็โง่เต๋ เด ลา มันช่า*

สำหรับ คอน ก็โง่เต๋ ในฉบับแปลเรื่อง *สุฝืนอันยิ่งใหญ่* นั้น เมื่อเปรียบเทียบดูแล้วพบว่า ผู้แปลพยายามถ่ายทอดความหมายให้ตรงกับต้นฉบับเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* มีเพียงบางคำเท่านั้นที่เมื่อถ่ายทอดออกมาแล้วความหมายเปลี่ยนไปจากต้นฉบับเดิม และเมื่อย้อนกลับไปเทียบกับเรื่อง *คอน ก็โง่เต๋ เด ลา มันช่า* แล้ว จะยังเห็นความแตกต่าง คำๆ นี้คือคำว่า 'country squire' ซึ่งผู้แปลใช้ว่า 'เศรษฐีบ้านนอก' ผู้อ่านจะจินตนาการภาพของตัวละครออกมาต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า วาสเซอร์มัน ใช้ศัพท์คำนี้ เพื่อจะสื่อความหมายว่า คอน ก็โง่เต๋ เป็นผู้ดีบ้านนอก โดยที่ไม่ได้ระบุว่าเป็นผู้ที่มีฐานะร่ำรวย ซึ่งจะใกล้เคียงกับ คอน ก็โง่เต๋ ในวรรณกรรมซึ่งเชอร์บันเตสใช้ว่า 'hidalgo' นอกจากนี้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคอน ก็โง่เต๋ ในเรื่องก็ไม่ใช่ว่าคนร่ำรวย เพียงแค่สามารถเลี้ยงปากท้องตนเองได้ แต่จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาดี การที่มัทนี เกษกมล ใช้คำว่า 'เศรษฐีบ้านนอก' ทำให้ได้ภาพที่ไม่เหมือนเดิม

ในประเด็นนี้ รัศมี เผ่าเหลืองทอง (สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542) ให้เหตุผลไว้ว่า ในกรณีนี้อาจจะเป็นไปได้ว่าตรวจไม่ละเอียด หรือไม่ก็หาคำที่เหมาะสม คำที่พูดแล้วไม่เกะเจินยังไม่ได้ก็เลยเอาไว้ก่อน และตอนนั้นอาจคิดว่าไม่ได้มีความสำคัญอะไรมากนัก

อีกตอนหนึ่งที่ผู้แปลให้ภาพของ ดอน กีโธต์ แตกต่างไปจากในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* และ *ดอน กีโธต์ เด ลา มันท้า* คือ ตอนที่ซันโซได้แนะนำให้คนในโรงเตี๊ยมรู้จักกับเจ้านายของเขา ซันโซเรียกเจ้านายของเขาว่า 'อัศวินผู้ปราบอธรรม' ผู้ปกป้องความถูกต้องและผู้ปฏิบัติภารกิจอันสูงส่ง ขณะที่ในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* นั้น วาสเซอร์มันใช้คำว่า 'knight-errant' ซึ่งแปลว่าอัศวินพเนจรตรงกับที่ปรากฏในเรื่อง *ดอน กีโธต์ เด ลา มันท้า* การที่มันนี่ใช้คำดังกล่าวทำให้ภาพของ ดอน กีโธต์ ในเรื่องดูมีอันยิ่งใหญ่ยิ่งใหญ่มากกว่าในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* และ *ดอน กีโธต์ เด ลา มันท้า*

4.2.3.2 ซันโซกับบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไป

ตัวละครซันโซในวรรณกรรมเรื่อง *ดอน กีโธต์ เด ลา มันท้า* เป็นตัวละครสำคัญเทียบเท่ากับตัวละคร ดอน กีโธต์ เพราะเป็นตัวละครที่เปรียบเสมือนส่วนกลับของ ดอน กีโธต์ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกระจกที่คอยสะท้อนภาพความจริงให้ผู้อ่านได้รับรู้ ขณะที่ ดอน กีโธต์ นำเสนอภาพที่เขาจินตนาการขึ้นมา นอกจากนี้ผู้อ่านยังสามารถเห็นพัฒนาการของตัวละครตัวนี้ที่ค่อยๆ เข้าใจถึงความคิดของดอน กีโธต์ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุด ก่อนที่ ดอน กีโธต์ จะสิ้นใจลง ซันโซก็เป็นผู้ที่แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าเขาได้รับเอาอุดมการณ์ของ ดอน กีโธต์ มาไว้ในตัวเอง เห็นได้จากการที่เขาได้พยายามมากระตุ้น ดอน กีโธต์ ให้ลุกขึ้นมาต่อสู้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวถึงรายละเอียดต่างๆ ไปแล้วในบทที่ 3

เมื่อวาสเซอร์มันนำเสนอตัวละครตัวนี้จะเห็นว่าถึงแม้เขาจะนำเสนอภาพความสัมพันธ์ระหว่างนายกับบ่าวหรือระหว่าง ดอน กีโธต์ กับซันโซ รวมทั้งการรักษาหน้าที่ในการสะท้อนภาพความจริงไว้ดังเดิม แต่ก็มีรายละเอียดหลายประการที่แตกต่างไปจากวรรณกรรมเดิมของเซอร์บันเตส

ประการแรกคือวาสเซอร์มันไม่ได้ระบุสาเหตุที่ซันโซออกเดินทางติดตาม ดอน กีโธต์ ไร้อย่างแน่ชัด เขากล่าวไว้เพียงว่าเป็นเพราะซันโซชื่นชอบดอน กีโธต์ เหตุผลดังกล่าว

ปรากฏให้เห็นในบทเพลง I Really Like Him ขณะที่ในเรื่องของเซร์บันเตสนั้นได้มีการกล่าวถึงสาเหตุที่ชันโซออกเดินทางติดตามคอน กิโม่เต้ ว่าเนื่องจาก คอน กิโม่เต้ สัญญาว่าจะยกทรัพย์สินและดินแดนที่ได้มาจากการผจญภัยให้ชันโซ

นอกจากนี้ถึงแม้ว่าชันโซจะเป็นผู้ที่คอยสะท้อนภาพความจริงให้ผู้อ่านได้รับรู้ เช่นเดียวกับที่ปรากฏในเรื่องเดิมของเซร์บันเตส อย่างไรก็ตามก็คิดว่าชันโซจะขัดแย้งกับ คอน กิโม่เต้ ก็ต่อเมื่อภาพที่ปรากฏต่อสายตาชันโซนั้นไม่ตรงกับที่ คอน กิโม่เต้ บอก แต่หากเป็นเรื่องของอุดมการณ์แล้วจะเห็นว่าชันโซไม่เคยขัด คอน กิโม่เต้ เลย เห็นได้จากตอนที่คอน กิโม่เต้ ชี้ให้ชันโซดูวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งแต่บอกกับชันโซว่าเป็นอีกอย่างหนึ่ง ชันโซจะเถียงขึ้นมาพร้อมกับพยายามบอก คอน กิโม่เต้ ถึงภาพที่ปรากฏต่อสายตาของเขาให้ คอน กิโม่เต้ รับรู้ เช่น เมื่อ คอน กิโม่เต้ ชี้ให้ชันโซดูกั๊กกันลมแล้วบอกว่าเป็นขั้วชันโซได้พยายามบอกนายว่าไม่ใช่ขั้ว แต่เป็นกั๊กกันลม เป็นต้น แต่หากเป็นเรื่องที่ชันโซไม่เห็นด้วยสายตา เขาจะยอมเชื่อตามที่ คอน กิโม่เต้ พูดเสมอ เช่น หลังจากที่ คอน กิโม่เต้ ถูกกั๊กกันพัดจนได้รับบาดเจ็บ เขาให้เหตุผลชันโซว่าเป็นเพราะศัตรูของเขาที่แปลงขั้วให้เป็นกั๊กกันลม เพราะเขายังไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอัศวิน ในตอนนี้แทนที่ชันโซจะได้แย้ง กลับกล่าวกับนายว่า ไม่มีปัญหาขอให้ออกว่าจะต้องทำอะไร เขายินดีทำให้ เป็นต้น

ความแตกต่างอีกประการหนึ่งคือवासเซอร์มันได้ลอบทบาทของชันโซลง การลอบทบาทของชันโซลงนี้เป็นการช่วยให้คัลซีเนียมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ในเรื่อง *คอน กิโม่เต้ เดลา มันซา* ชันโซมีบทบาทมากเพราะคัลซีเนียเป็นเพียงนางในจินตนาการ เป็นเพียงสัญลักษณ์ ไม่มีบทบาทใดๆ แต่เมื่อवासเซอร์มันได้สร้างให้คัลซีเนียเป็นบุคคลที่คอน กิโม่เต้ สามารถพบ พูดจา อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่ คอน กิโม่เต้ แสดงให้เห็นอุดมการณ์ของตน คัลซีเนียจึงจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากต่อเรื่อง *वासเซอร์มัน* จึงลอบทบาทของชันโซลง

ความแตกต่างประการสุดท้ายคือตัวละครชันโซของเซร์บันเตสเป็นตัวละครที่มีพัฒนาการ เขาเริ่มต้นจากคนที่คอยติดตาม คอน กิโม่เต้ เพียงเพราะหวังทรัพย์สินสมบัติ ไม่เคยเชื่อในอุดมการณ์หรือการกระทำของ คอน กิโม่เต้ เลย แต่แล้วเมื่อเดินทางติดตาม คอน กิโม่เต้ ไปเรื่อยๆ ชันโซเริ่มลังเลวาระหว่างความจริงกับจินตนาการของ คอน กิโม่เต้ เขาควรจะเชื่ออย่างไร จนสุดท้ายเขาได้แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่เข้าใจ คอน กิโม่เต้ และพร้อมที่จะทำตาม

อุดมการณ์ของ คอน ก็โม่เต้ โดยไม่ถ่วงเอื้อมต่อไป แต่ผู้อ่านจะไม่ได้พบพัฒนาการดังกล่าวนี้ในตัวละครของวาสเซอร์มัน เพราะตั้งแต่เริ่มเรื่องวาสเซอร์มันไม่ได้สร้างปมปัญหาดังกล่าวไว้ในตัวของซันโซ จะเห็นว่าซันโซในบทละครเพลงนั้นเชื่อตามความคิดและการกระทำของเจ้านายตั้งแต่ต้นจนจบ นอกเสียจากสิ่งที่เขาเห็นเป็นรูปธรรมดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

สำหรับตัวละครซันโซในเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* นั้นพบว่าผู้ทำบทได้ถ่ายทอดมาจากเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงรายละเอียดอื่นใด ดังนั้นจึงไม่พบความแตกต่างระหว่างบทละครเพลงทั้งสอง และสำหรับความแตกต่างระหว่างซันโซในเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* และเรื่อง *คอน ก็โม่เต้ เด ลา มันช่า* นั้น ก็เป็นไปตามที่ปรากฏกับเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันช่า* ดังที่กล่าวไปข้างต้น

4.2.3.3 คัลซิเนีย : จากสัญลักษณ์แห่งอุดมการณ์สู่ผู้สืบทอดอุดมการณ์

เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพของตัวละครอัลคอนซาซึ่งเป็นชื่อจริงของหญิงในดวงใจของตัวละครเอกในวรรณกรรมของเซอร์บันเตสกับในบทละครเพลงทั้งสองเรื่องเปรียบเทียบกันพบว่า อัลคอนซาในบทละครเพลงมีสถานภาพที่ต่ำกว่าในเรื่อง *คอน ก็โม่เต้ เด ลา มันช่า* อย่างมาก เพราะอัลคอนซาของเซอร์บันเตสเป็นเพียงหญิงชาวบ้านธรรมดาๆ คนหนึ่ง ถึงแม้ในสายตาของซันโซ นางจะไม่ใช่มเหิดที่เหมาะสมจะเป็นนางในดวงใจของอัศวิน เพราะเป็นเพียงหญิงชาวบ้านที่ไม่มีลักษณะของกุลสตรี ชอบให้ทำผู้ชาย ซันโซมองว่านางเป็นหญิงแพศยา และมีเสียงที่ดังแสบหู ซันโซจำได้ว่าวันหนึ่ง นางยืนอยู่ที่โบสถ์ตะโกนเรียกคนงานที่ทำงานอยู่ในไร่ของบิดาของเธอซึ่งอยู่ไกลมาก แต่คนงานเหล่านั้นก็ได้ยินเสียงของเธอว่ากันว่าพวกเขาขึ้นอยู่ที่หน้าโบสถ์

"I know her well," quoth Sancho; "and I can assure you she will pitch the bar with the lustiest swain in the parish: Long live the giver; why, she is a mettled lass, tall, straight, and vigorous, and can make her part good with any knight-errant that shall have her for a mistress. O the jade! What a pair of lungs and a voice she has! I remember she got one day upon the church steeple to call some young ploughmen, who were in the field of her father's; and though they were half a league off they heard her as plainly

as if they had stood at the foot of the tower; and the best of her is, that she is not at all coy; for she has much of the courtier in her, and makes a jest and a may-game of everybody...."

(Cervantes, 1992 : 224)

แต่สถานภาพของคูลชีเนอ้าในเรื่อง *ดอน กีโมเต้ เด ลา มันซา* ก็ยังสูงกว่าคัลชีเนียใน *แมน ออฟ ลา มันซา* และ *สุฝืนอันยิ่งใหญ่* ในบทละครเพลงทั้งสองได้บรรยายลักษณะของคัลชีเนียไว้ว่าเป็นหญิงที่ดูร้าย เหมือนแมวจรจัดที่ต้องต่อสู้แบบหลังชนฝาเพื่อที่จะเอาตัวรอด บทบรรยายตอนดังกล่าวในบทละครทั้งสองเรื่องมีดังนี้

"a savage, dark alley-cat, survivor if not always victor of many back fence tussles"

(Wasserman, 1966 : 18)

"เป็นหญิงสำส่อน ผิดคล้า ทำทางดูร้ายเพราะต้องต่อสู้อย่างจนตรอกมาแล้วหลายหน ถึงไม่ชนะเสมอไปแต่ก็เอาตัวรอดมาได้"

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 18)

จากประโยคข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาพของอัลคอนซาในเรื่อง *สุฝืนอันยิ่งใหญ่* ยิ่งด้อยต่ำกว่าอัลคอนซาของ *วาสเซอร์มัน* เพราะมัทนีใช้คำว่า 'หญิงสำส่อน' ในขณะที่ *วาสเซอร์มัน* ไม่ได้ใช้คำที่แสดงให้เห็นภาพดังกล่าว แต่หากย้อนกลับไปพิจารณาในวรรณกรรมเดิมของ *เซอร์บันเตส* พบว่า ภาพของอัลคอนซาในเรื่อง *สุฝืนอันยิ่งใหญ่* คล้ายคลึงกับภาพของอัลคอนซาซึ่ง *เซอร์บันเตส* นำเสนอผ่านสายตาของ *ซันโซ* ซึ่ง *ซันโซ* มองนางว่าเป็นหญิงแพศยา โดย *เซอร์บันเตส* ใช้คำว่า *jade* อย่างไรก็ตามถึงแม้ในเรื่อง *ดอน กีโมเต้ เด ลา มันซา* นั้น *ซันโซ* จะพูดถึง *คูลชีเนอ้า* ไม่ค่อยคืบคั้น แต่ก็ไม่ใช่ภาพของโสเภณี เป็นลูกไม่มีพ่อและถูกแม่ทิ้งไว้ เช่นที่ *วาสเซอร์มัน* ได้นำเสนอไว้ในบทเพลงชื่อ *Aldonza* ซึ่งอัลคอนซาได้ร้องบรรยายความเป็นมาของตนเองว่าเป็นเด็กกำพร้าที่ถูกแม่ทิ้งไว้โดยไม่รู้ว่าพ่อของตนคือใคร และนางก็เป็นเพียงหญิงโสเภณีเท่านั้น

"I was spawned in a ditch by a mother who left me there"

*Naked and cold and too hungry to cry;
 I never blamed her, I'm sure she left hoping
 That I'd have the good sense to die!
 Then, of course, there's my father—I'm told that young ladies
 Can point to their fathers with maidenly pride;
 Mine was some regiment here for an hour,
 I can't even tell you which side!
 So of course I became, as befitted my delicate birth,
 The most casual bride of the murdering scum of the earth!

 I'm no one! I'm nothing! I'm only Aldonza the whore!"*

(Wasserman, 1966 : 66- 67)

ในด้านบทบาทของตัวละครตัวนี้กล่าวได้ว่าดูลซิเนอ้าของเชร์บันเตสเป็นเพียงนาง
 ในจินตนาการ เพราะถึงแม้ว่า ดอน กีโฆเต้ จะจินตนาการขึ้นมาจากหญิงชาวบ้านคนหนึ่งซึ่งมี
 ตัวตนจริงๆ แต่ตลอดทั้งเรื่องดูลซิเนอ้าก็ไม่เคยปรากฏตัวให้เห็นเลยแม้แต่ครั้งเดียว ดูลซิเนอ้า
 เป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ดอน กีโฆเต้สร้างขึ้นมาแทนจุดหมายแห่งอุดมการณ์ การที่ ดอน กีโฆเต้
 พยายามอุทิศตนเพื่อนางในทุกวิถีทางแห่งการเป็นอัศวินเปรียบได้กับการที่มนุษย์มีความฝัน
 หรือจุดหมายบางอย่างในชีวิตและพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อสิ่งนั้น นอกจากนี้ยังเป็นการทำให้
 การเป็นอัศวินของ ดอน กีโฆเต้ สมบูรณ์ตามนิยายอัศวินยุคกลาง ซึ่งอัศวินจำเป็นจะต้องมี
 นางในดวงใจ

ส่วนดูลซิเนอ้าที่วาสเซอร์มันนำเสนอมิได้เป็นเพียงนางในอุดมคติที่ไม่มีตัวตน แต่
 เป็นตัวละครที่มีบทบาทในเรื่องจริงๆ การที่วาสเซอร์มันสร้างตัวละครตัวนี้ให้มีความ มีบทบาท
 ในเรื่องเป็นการช่วยให้ภาพความขัดแย้งหรือปมปัญหาของเรื่องในประเด็นเกี่ยวกับ
 ความจริงและความฝันชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะความจริงนางเป็นเพียงโสเภณีที่ไร้ค่า แต่สำหรับดอน
 กีโฆเต้ เขากลับจินตนาการให้นางเป็นยอดหญิง และยกย่องนางไว้อย่างสูงส่ง ขอมอุทิศตนเพื่อที่
 จะรักษาเกียรติของนางไม่ให้ใครมาดูหมิ่นเหยียดหยาม ภาพดังกล่าวนี้ถือว่าการสะท้อน
 ปมความขัดแย้งให้ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ในบทละครเพลงคัลลชีเนียยังมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการช่วยกระตุ้นให้ คอน กิโอเต้ กลับมายึดมั่นอุดมการณ์อีกครั้ง อีกทั้งยังเป็นผู้ที่รับเอาอุดมการณ์ของคอน กิโอเต้ไว้ นางได้กล่าวกับ คอน กิโอเต้ว่า เขาเป็นผู้ทำให้ชีวิตนางมีค่าขึ้นมา นอกจากนี้นางยังพูดกับซันโซว่าให้เชื่อว่า คอน กิโอเต้ ยังไม่ตาย อีกทั้งเมื่อซันโซเรียกนางว่าอัลดอนซานา นางได้กล่าวว่า นางคือคัลลชีเนีย เป็นการแสดงให้เห็นว่านางได้ยอมรับในความใฝ่ฝันของคอน กิโอเต้ อย่างแท้จริง จึงกล่าวได้ว่าคัลลชีเนียในบทละครนั้นได้พัฒนาจากสัญลักษณ์แห่งอุดมการณ์มาสู่ผู้สืบทอดอุดมการณ์ของตัวเอง

4.3 จากวรรณกรรมเพื่อการอ่านสู่วรรณกรรมเพื่อการแสดง

เรื่องแมน ออฟ ลา มันท้า และ *สุฟินอันยิ่งใหญ่* ถือว่าเป็นการแปรรูป* (จักรกฤษณ์ ดวงพิตรา, 2541 : 78) วรรณกรรมเพื่อการอ่านให้เป็นวรรณกรรมเพื่อการแสดง ในครั้งแรก วาสเซอร์มันเขียนบทละครเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* เพื่อใช้แสดงเป็นละครโทรทัศน์ แต่เมื่อผลงานออกมาเขาก็กลับรู้สึกไม่พอใจ จึงได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นบทละครเพื่อใช้แสดงเป็นละครเวที แต่การแสดงก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่แล้วเขาก็ได้บทสรุปเมื่อ อัลเบิร์ต แมร์ (Albert Marre) แนะนำว่าละครเรื่องนี้ควรทำเป็นละครเพลง (Wasserman, 1965 : vii-viii) ดังนั้นละครเพลงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* จึงได้ถือกำเนิดขึ้น ส่วนเรื่อง *สุฟินอันยิ่งใหญ่* ผู้กำกับได้คงรูปแบบในการนำเสนอให้เป็นละครเพลงไว้เช่นเดียวกับเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* เพราะมีความเห็นว่า การนำเสนอในรูปแบบละครเพลงที่มีทั้งการร้องและการเต้น ทำให้ผู้ชมสนใจและติดตามชมมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เข้าถึงอารมณ์สทั้งหมดทั้งในทางศิลปะและความคิดได้เร็วขึ้น (รัศมี เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค.2542)

รูปแบบการนำเสนอที่เปลี่ยนไปก่อให้เกิดข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ “เวลา” ที่จำเป็นต้องคำนึงถึง นอกจากนี้ผู้จัดทำบทต้องตัดสินใจเลือกว่า จะหยิบตัวละคร ฉากและบทสนทนาใดบ้าง มาใส่ไว้ในบทการแสดง (จักรกฤษณ์ ดวงพิตรา, 2541 : 86) เพื่อให้เหมาะสมแก่เวลาและสามารถสื่อแนวคิดที่ต้องการได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงบทเพลงที่จะใช้ประกอบด้วย เพราะเพลงมีบทบาทอย่างมากในการ

* การแปรรูป ในที่นี้ มิเจตนาจะให้หมายถึง การเปลี่ยนรูปแบบวิธีการนำเสนอวรรณกรรม จากรูปแบบเดิมให้มีรูปแบบใหม่ ที่เป็นสื่อคนละประเภทกัน

ถ่ายทอดเรื่องราว บรรยายลักษณะตัวละครและนำเสนอแนวคิด จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ บทละครเพลงทั้งสองกับเรื่อง *ดอน กิโฆเต้ เด ลา มันช่า* พบว่าจากข้อจำกัดด้านรูปแบบ ทำให้ผู้เขียนไม่สามารถถ่ายทอดรายละเอียดทุกอย่างที่มีอยู่ในเรื่อง *ดอน กิโฆเต้ เด ลา มันช่า* ลงในบทละครเพลงได้ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและแก้ไขรายละเอียดต่างๆ เสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับการนำเสนอในรูปแบบของละครเพลง ส่งผลให้บทละครเพลงมีความแตกต่างไปจากตัวบทเดิมทั้งในด้านโครงเรื่อง ฉากและเหตุการณ์ การนำเสนอแนวคิด รวมถึงบทบาทและความสัมพันธ์ของตัวละคร ดังจะได้แยกวิเคราะห์ออกเป็น 4 ประเด็น คือ

1. ความเปลี่ยนแปลงของโครงเรื่อง เหตุการณ์ และฉาก
2. ความแตกต่างในการนำเสนอแนวคิด Quixotism
3. การเลือกนำเสนอตัวละคร
4. การใช้บทเพลงแทนบทบรรยายและบทสนทนา

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างดังกล่าวนี้จะมุ่งเน้นไปที่ความเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นจากความแตกต่างในด้านรูปแบบการนำเสนอเท่านั้น สำหรับความเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากจุดมุ่งหมายของผู้เขียน หรือการตีความตัวบทที่แตกต่างไปจากเดิม ผู้วิจัยขอกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

4.3.1 ความเปลี่ยนแปลงของโครงเรื่อง เหตุการณ์ และฉาก

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการแปรรูปรรณกรรมเรื่อง *ดอน กิโฆเต้ เด ลา มันช่า* มาเป็นบทละครเพลงนั้น ผู้ทำบทจำเป็นต้องดัดแปลงตัวบทเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบที่นำเสนอ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและการแสดงซึ่งทำให้ไม่สามารถนำเสนอเรื่องราวได้ทั้งหมด ผู้ทำบทจำเป็นต้องเลือกนำเสนอเฉพาะในส่วนที่สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจแนวคิดสำคัญของเรื่อง การเลือกนำเสนอดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่อย่างชัดเจนทั้งในส่วนของ โครงเรื่อง เหตุการณ์ และฉาก

4.3.1.1 การเลือกนำเสนอโครงเรื่องหลัก

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงเรื่องของบทละครเพลงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท่า* กับวรรณกรรมเรื่อง *คอน กีโม่เต้ เด ลา มันท่า* พบว่าวาสเซอร์มันตัดเรื่องแทรกในวรรณกรรมเดิมทั้งหมดออกไป และเลือกนำเสนอเฉพาะโครงเรื่องหลักซึ่งเป็นเรื่องราวความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอก วาสเซอร์มันยังคงเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่องในโครงเรื่องหลักยังคงมี 5 ขั้นตอนดังที่ได้นำเสนอเป็นแผนภูมิในบทที่ 3 ได้แก่ การเปิดเรื่องโดยปูพื้นฐานของตัวละครเอก การนำเสนอความขัดแย้ง ซึ่งค่อยๆ ทวีความรุนแรงขึ้นจนถึงจุดวิกฤติ จากนั้นเหตุการณ์ค่อยๆ คลี่คลายลง อย่างไรก็ตามในตอนจบของเรื่องจะพบความแตกต่างที่เกิดขึ้นเล็กน้อยคือ บทละครเพลงไม่ได้จบลงแบบสิ้นหวัง หากแต่เป็นการลงจบโดยการจุดประกายความหวังและความใฝ่ฝันของตัวละครเอกขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ความเปลี่ยนแปลงในตอนจบนี้มิได้เกิดขึ้นเนื่องจากรูปแบบการนำเสนอที่เปลี่ยนแปลงไป แต่เกิดขึ้นเนื่องจากจุดมุ่งหมายและการตีความของผู้ทำบทดังที่ได้นำเสนอไปแล้วในหัวข้อ 4.2.1 นอกจากนี้วาสเซอร์มันยังได้เพิ่มเติมโครงเรื่องเข้ามาอีกส่วนหนึ่งซึ่งทำให้ละครเพลงเรื่องนี้มีโครงเรื่องที่ซ้อนกันอยู่ 2 ส่วน โครงเรื่องที่เพิ่มเข้ามาเป็นเรื่องราวชีวิตประวัติช่วงหนึ่งของเชร์บันเตส ส่วนที่เพิ่มเติมเข้ามานี้เกิดขึ้นเนื่องจากวาสเซอร์มันประทับใจในตัวผู้แต่งเรื่อง *คอน กีโม่เต้ เด ลา มันท่า* เขาจึงต้องการนำเสนอชีวิตประวัติของเชร์บันเตสไว้ในเรื่องของเขาด้วย ดังนั้นโครงเรื่องในส่วนนี้จึงเกิดขึ้นจากความตั้งใจของผู้ทำบทมิใช่เกิดขึ้นเนื่องจากรูปแบบการนำเสนอที่เปลี่ยนไปดังที่ได้กล่าวถึงในหัวข้อที่ 4.2.1 เช่นกัน

4.3.1.2 การนำเสนอเหตุการณ์

เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับอัสควินคอน กีโม่เต้ นั้น ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นเหตุการณ์ที่นำมาจากเหตุการณ์ในเรื่อง *คอน กีโม่เต้ เด ลา มันท่า* และส่วนที่ 2 เป็นเหตุการณ์ที่ผู้ทำบทเพิ่มเติมขึ้นมา

จากการเปรียบเทียบเหตุการณ์ที่ปรากฏในบทละครเพลงทั้งสองเรื่องกับเหตุการณ์ที่ปรากฏในเรื่อง *คอน กีโม่เต้ เด ลา มันท่า* พบว่าบทละครเพลงทั้งสองไม่ได้นำเสนอเหตุการณ์ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวรรณกรรมเดิม แต่นำเสนอเหตุการณ์เพียงบางเหตุการณ์เท่านั้น

เหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้ทำบทเลือกมานำเสนอสามารถแสดงเป็นตารางเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องเดิมได้ดังนี้

เหตุการณ์ในเรื่อง ดอน กิโมเต้ เด ลา มันซ่า	เหตุการณ์ที่นำมาเสนอในบทละครเพลง
ออกเดินทางครั้งที่ 1 (คนเดียว)	ออกเดินทางกับชันโซ
➤ เข้าพักในโรงเตี๊ยม	X
- เฝ้ายาม	X
- ต่อกู้กับคนเลี้ยงต่อ	X
- ได้รับแต่งตั้งเป็นอัศวิน	X
➤ ออกจากโรงเตี๊ยม	X
➤ ช่วยเด็กหนุ่มที่กำลังถูกเขียน	
➤ พบพ่อค้าชาวโตเลโดและถูกทำร้าย	
➤ เพื่อนบ้านพากลับหมู่บ้าน	
ออกเดินทางครั้งที่ 2 (พร้อมชันโซ)	
➤ ต่อกู้กับกังหันลม	X
➤ ต่อกู้กับพวก Biscainer	
➤ พบคนเลี้ยงแพะและได้ทราบเรื่องราวระหว่างกรีซโตโมและมาร์เซล่า	
➤ ถูกพวก Yangueses ทำร้าย	
➤ เข้าพักในโรงเตี๊ยม	
- เกิดเหตุการณ์ชุลมุนเพราะความเข้าใจผิด	
- ชันโซถูกคนในโรงเตี๊ยมจับโยน	
➤ ออกเดินทางจากโรงเตี๊ยม	
➤ ต่อกู้กับฝูงแกะ	
➤ พบขบวนแห่ศพ	
➤ แย่งอย่างล้าหน้าของช่างตัดผม	X
➤ พบขบวนนักโทษ - ปล่อนักโทษ	
➤ ผจญภัยใน เซียร์รา โมเรนา	

➤ ให้ชั้นโชนำจดหมายไปส่งให้คุณชินเ้า	X
➤ ชั้นโชนพบพระและช่างตัดผมประจำหมู่บ้าน	
➤ พระและช่างตัดผมประจำหมู่บ้านพบคอน กิโม่เต้	X
➤ คอน กิโม่เต้ถูกนำตัวกลับหมู่บ้าน	
➤ เข้าพักในโรงเตี๊ยม	
- ต่อกู้กับถึงไวน์	
- ต่อกู้กับเจ้าหน้าที่ของศาสนาที่ตามมาจับคอน กิโม่เต้ ข้อหาที่เขาปล่อยนักโทษ เกิดการต่อสู้กันขึ้น	
➤ ออกจากโรงเตี๊ยม(ถูกจับใส่กรงพากลับหมู่บ้าน)	
➤ พบและสนทนากับคนเลี้ยงแพะและทะเลาะกัน	
➤ พบขบวนแห่ของฝนของชาวบ้าน	
➤ ถึงหมู่บ้าน	
จบภาคแรก	
เริ่มภาค 2	
➤ การร่ำลากเดินทางมาพบที่บ้าน	
ออกเดินทางครั้งที่ 3 (พร้อมชั้นโชน)	
➤ เดินทางไปยังเมืองโตโบโซ	X
➤ พบหญิงสาวซึ่งชั้นโชนหลอกว่าคือคุณชินเ้า	
➤ พบขบวนนักแสดง - คอน กิโม่เต้ ถูกทำร้าย	
➤ ต่อกู้กับอัศวินกระจก - ชนะ	X (พ่ายแพ้)

- พบ คอน ตีเอโก้ เด มีรันด้า
- การผจญภัยกับสิงโต
- เดินทางไปพักที่บ้าน คอน ตีเอโก้
- ออกจากบ้าน คอน ตีเอโก้
- พบคนเลี้ยงแกะและไปร่วมงานแต่งงานของกามาโซและกิเตเรีย
- ผจญภัยในถ้ำอนเดซีโนส
- พบคณะละครหุ่น ชมการแสดง - ต่อสู้กับหุ่นและคนอื่นๆ
- ผจญภัยในแม่น้ำเอโบร
- พบคู้กและคัชเชส
- เดินทางไปพักในปราสาทของคู้กและคัชเชส
 - ผจญภัยในเหตุการณ์ที่คู้กและคัชเชสวางแผนแก๊ง
- ออกจากปราสาท
- พบขบวนแห่รูปแกะสลักนักบุญ
- พบหญิงสาวที่ประพุดติดนเกลินแบบตัวละครในนิยายร้อยกรองแห่งท้องทุ่ง
- ถูกฝูงวัววิ่งชน
- เข้าพักในโรงเตี๊ยม
 - มีคนพูดถึงเรื่องราวการผจญภัยภาคแรก
 - ตัดสินใจเดินทางไปบาร์เซโลน่า
- ออกจากโรงเตี๊ยม
- พบโรเก้ กีนาร์ต และเกลลาเคีย เมโรนิมา
- ถึงเมืองบาร์เซโลน่า เข้าพักที่บ้านของคอน อันโตนิโอ
 - พบศิระษะต้องคำสาป

แตกต่างกัน กล่าวคือ ในเรื่อง คอน กิโม่เต้ เด ลา มันซ่า คอน กิโม่เต้ บอกซานโซว่าเห็นยักษ์ใหญ่ถึง 30 ตัว มีแขนขามาก

"Fortune disposes our affairs better than we ourselves could have desired; look yonder, friend Sancho Panza, where you may discover somewhat more than thirty monstrous giants, ..."

(Cervantes, 1992 : 65)

ในขณะที่ คอน กิโม่เต้ ในบทละครเพลงเรื่องแมน ออฟ ลา มันซ่า ชี้ให้ซานโซดูยักษ์เพียงตัวเดียวเท่านั้น โดยบรรยายถึงยักษ์คนนี้ว่าชื่อ มาตาโกเกอร์ ซึ่งมีแขนสี่แขนหมุนอยู่ด้านหลัง

"'Can't not see? (Pointing) A monstrous giant of infamous repute!'"

(Wasserman, 1966 : 14)

และ

"It is that dark and dreaded ogre

By the name of Matagoger!

You can tell him by the four great arms awhirling on his back!"

(Wasserman, 1966 : 15)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภาพของยักษ์ที่ในเรื่อง แมน ออฟ ลา มันซ่า มีเพียงตัวเดียว ขณะที่ในวรรณกรรมเดิมมีถึงสามสิบตัว ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าเป็นเพราะข้อจำกัดในด้านรูปแบบการนำเสนอ ซึ่งไม่เอื้อต่อการนำกัณฑ์ 30 ตัว มาไว้บนเวที นอกจากนี้ในบทละครเพลงเรื่อง แมน ออฟ ลา มันซ่า ได้เอ่ยถึงชื่อยักษ์คนนี้ไว้อย่างชัดเจน ขณะที่วรรณกรรมเดิมไม่มี

นอกจากรายละเอียดของเหตุการณ์ตอนนี้ที่ปรากฏในเรื่อง แมน ออฟ ลา มันซ่า จะมีความแตกต่างจากเรื่อง คอน กิโม่เต้ เด ลา มันซ่า แล้ว เมื่อพิจารณาเหตุการณ์ในเรื่อง

ผู้ฝันอันยิ่งใหญ่พบว่ามียาละเอียดบางประการแตกต่างจากเรื่อง แมน ออฟ ลา มันท่า คือในบทละครเรื่อง ผู้ฝันอันยิ่งใหญ่ ผู้ทำบทให้ชื่อยักษ์ว่า ปีศาจพันหน้า ซึ่งไม่ได้ใช้ชื่อเดิม คือ Matagoger อีกทั้งยังให้ภาพยักษ์ที่ต่างไปจากเรื่อง แมน ออฟ ลา มันท่า ซึ่งบรรยายภาพของยักษ์คนนี้มีแขนใหญ่ 4 แขน หมุนอยู่ด้านหลัง แต่ในเรื่อง ผู้ฝันอันยิ่งใหญ่ กลับบรรยายถึงยักษ์ที่มีพันหน้า พันแขน

‘ไม่เห็นหรือ (ซี) เจ้ายักษ์ใหญ่จอมพาลนั้นอย่างไรเล่า’

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 14)

และ

‘เจ้าภูติหะมึนสยดสยองนั้นไง ชื่อว่า ปีศาจพันหน้า สังเกตได้จากแขนพัน
แขนที่หมุนไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย’

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 14)

จากคำพูดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าภาพของยักษ์ที่ปรากฏในบทละครทั้งสองเรื่องมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าภาพของยักษ์ที่บรรยายไว้ในเรื่อง แมน ออฟ ลา มันท่า มีลักษณะที่ตรงกับความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ซึ่งก็คือกังหันลมที่มีใบพัด 4 ใบมากกว่า ภาพที่ได้จากเรื่องผู้ฝันอันยิ่งใหญ่ แต่หากมองอีกแง่หนึ่งการที่ผู้ทำบทเรื่องผู้ฝันอันใหญ่นำเสนอภาพออกมาเช่นนั้นอาจจะมาจากการจินตนาการถึงกังหันลมที่กำลังหมุน ซึ่งดูราวกับมีใบพัดมากมาย เปรียบได้กับยักษ์ที่มีแขนนับพัน การปรับเปลี่ยนรายละเอียดตรงจุดนี้จึงเป็นไปตามจินตนาการของผู้ทำบท และอาจจะมีสาเหตุมาจากผู้ทำบทต้องการเน้นให้เห็นถึงความน่าสะพรึงกลัวของยักษ์คนนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าจากรูปแบบการนำเสนอที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดข้อจำกัดในการนำเสนอเหตุการณ์ต่างๆ เหตุการณ์ที่ปรากฏในบทละครเพลงจึงจำเป็นต้องกระชับ ไม่เินเยื่อ สามารถนำเสนอแนวคิดได้ภายในเวลาที่จำกัด วิธีการที่ผู้ทำบทนำมาใช้คือ เลือกเหตุการณ์จากวรรณกรรมเดิมมานำเสนอเพียงบางเหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์และปรับรายละเอียดบางอย่างเสียใหม่ รวมทั้งแทรกเหตุการณ์ใหม่บางเหตุการณ์เข้าไปเพื่อให้สามารถสื่อแนวคิดได้ชัดเจนภายในเวลาที่จำกัด

4.3.1.3 การปรับเปลี่ยนฉากและรายละเอียดของฉาก

เมื่อเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอจากนิยายมาเป็นละครเพลง จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนฉากให้เหมาะสมกับรูปแบบการนำเสนอด้วย ฉากในบทละครต้องไม่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้มีปัญหาเมื่อนำมาใช้แสดงจริง ซึ่งต่างจากวรรณกรรมซึ่งมีอิสระทางด้านสถานที่และเวลา ฉากที่ใช้ในบทละครเพลงทั้งสองเรื่องจึงมีเพียงไม่กี่ฉาก ได้แก่ ฉากคุกใต้ดินที่ใช้ในส่วน of ละครที่เป็นเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเชรบานเตส ส่วนฉากนอกเหนือจากนี้คือฉากที่เกิดขึ้นจากจินตนาการและการจัดสถานที่ของเชรบานเตสเพื่อที่จะนำเสนอเรื่องราวของตัวละคร คอน กิโฮเต้

หากเปรียบเทียบฉากของเรื่องราวส่วนที่เกี่ยวกับอัสวิน คอน กิโฮเต้กับฉากในเรื่อง คอน กิโฮเต้ เด ลา มันช่า พบว่าในบทละครเพลงมีการใช้ฉากไม่มากนัก เหตุการณ์ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในโรงเตี๊ยม มีเพียงเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกต่อสู้กับกังหันลมและเหตุการณ์ที่ถูกฆาตกรฆ่าร้ายและปล้นเอาทรัพย์สินไป เพียงสองเหตุการณ์เท่านั้นที่เกิดขึ้นภายนอกโรงเตี๊ยม อีกฉากหนึ่งที่ปรากฏคือห้องนอนของตัวละครเอก ซึ่งก็ใช้ในตอนจบเท่านั้น ขณะที่ฉากในวรรณกรรมเดิมมีมากมาย เหตุการณ์การผจญภัยที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกส่วนใหญ่เกิดขึ้นระหว่างทางที่เขาเดินทางไป ฉากจึงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ แต่ในบทละครเพลงไม่สามารถทำเช่นนั้นได้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวที

ความแตกต่างของฉากในบทละครกับในวรรณกรรมเดิมนั้น เห็นได้จากในหลายเหตุการณ์เช่น เหตุการณ์ที่ คอน กิโฮเต้ให้ขันโซ ไปส่งจดหมายให้คูลชีเนอา ในเรื่อง คอน กิโฮเต้ เด ลา มันช่า ไม่ได้เกิดขึ้นในโรงเตี๊ยมเช่นที่ปรากฏในบทละครเพลง ตัวคอน กิโฮเต้ อยู่ที่เชียร์ร่า โมเรน่า และสั่งให้ ซานโซ เดินทางไปยังเมืองโตโบโซ

อีกฉากหนึ่งซึ่งแตกต่างกันคือฉากที่ คอน กิโฮเต้พบอัสวินกระจก ในบทละครเพลง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในโรงเตี๊ยมเช่นกัน แต่ในเรื่อง คอน กิโฮเต้ เด ลา มันช่า คอน กิโฮเต้ พบพบอัสวินกระจกในป่าแห่งหนึ่ง แต่หากจะเทียบฉากของเหตุการณ์การต่อสู้ระหว่างตัวละครเอกกับอัสวินกระจกในบทละครเพลงกับฉากของเหตุการณ์การต่อสู้ระหว่างตัวละครเอกกับอัสวินพระจันทร์ขาวในวรรณกรรมเดิมซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกพบกับความพ่ายแพ้เช่นเดียวกัน พบว่าฉากของเหตุการณ์ดังกล่าวก็แตกต่างกันเพราะเหตุการณ์ในบทละครเพลง

เกิดขึ้นในโรงเตี๊ยม ขณะที่ในวรรณกรรมเดิมทั้งสองพบกันที่บริเวณท่าเรือเมืองบาร์เซโลน่า เป็นต้น

ความแตกต่างในเรื่องของฉากและสถานที่ดังกล่าวนี้พิจารณาได้ว่า มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดในด้านรูปแบบการนำเสนอ ซึ่งบทละครเพลงนั้นจำเป็นต้องนำมาใช้แสดง ดังนั้นจึงไม่สามารถเปลี่ยนฉากได้มากนัก เพราะจะก่อให้เกิดปัญหาในการแสดงดังกล่าวมาแล้ว

4.3.2 การเลือกนำเสนอแนวคิดและความแตกต่างของกลวิธีการนำเสนอแนวคิด

การนำเสนอแนวคิดของวรรณกรรมเพื่อการอ่านนั้นอาจมีได้หลายประการ เพราะไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของความยาวของตัวบท ในวรรณกรรมเรื่องหนึ่งๆ อาจนำเสนอแนวคิดหลักมากกว่าหนึ่งประการ อีกทั้งยังสามารถสอดแทรกแนวคิดเสริมได้อีกไม่จำกัด เท่าที่ผู้แต่งต้องการ แต่เมื่อนำมาแปรรูปเป็นวรรณกรรมเพื่อการแสดง ผู้ทำบทจำเป็นต้องเลือกนำเสนอเฉพาะแนวคิดสำคัญและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของตน เพราะมีฉะนั้นอาจทำให้เรื่องขาดเอกภาพ และไม่สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจถึงแนวคิดต่างๆ ได้ในเวลาที่ยกจำกัด การนำเสนอแนวคิดในบทละครเพลงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันซ่า* และ *สุฟีนอันยิ่งใหญ่* ก็เป็นไปตามข้อจำกัดดังกล่าว คือ ผู้ทำบทได้เลือกนำเสนอเฉพาะแนวคิดที่ต้องการ คือ แนวคิดในเรื่องความใฝ่ฝันของมนุษย์ หรือ Quixotism โดยตัดแนวคิดในเรื่องการเสียดสีนิยายอัศวินบุคกลางออกไป เพราะไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและไม่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่นำเสนอ ดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 4.2.2

รูปแบบการนำเสนอที่เปลี่ยนแปลงไปยังก่อให้เกิดความแตกต่างในด้านวิธีการในการนำเสนอแนวคิดก็มีความแตกต่างกันด้วยกล่าวคือ การนำเสนอแนวคิด Quixotism ในเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันซ่า* ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา ผู้อ่านต้องใช้เวลาพิจารณาเหตุการณ์และการกระทำต่างๆ ของตัวละครที่ได้บรรยายไว้ในเรื่องเพื่อสรุป และตีความหาแนวคิดดังกล่าวด้วยตนเอง แต่ละครเพลงไม่สามารถทำเช่นนั้นได้เนื่องจากข้อจำกัดในด้านเวลาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น หากปล่อยให้ผู้อ่านหรือผู้ชมตีความเองจากการกระทำของตัวละคร อาจจะต้องนำเสนอเหตุการณ์ที่ยืดยาวมากเกินไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสรุปและนำเสนอแนวคิดดังกล่าวออกมาให้ได้รับรู้อย่างชัดเจน โดยนำเสนอผ่านบทสนทนาของตัวละคร ดังจะเห็น

ได้จากตอนที่ดัลซีเนียกล่าวกับดอน กีโฆเต้ เพื่อกระตุ้นให้เขาลุกขึ้นมาต่อสู้ตามอุดมการณ์อีกครั้งหนึ่ง

ALDONZA *"How you must fight and it doesn't matter whether you win
or lose if only you follow the Quest!"*

(Wasserman, 1966 : 78)

ประโยคดังกล่าวเรียกได้ว่าเป็นหัวใจหรือแนวคิดหลักที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ ซึ่งเป็นการนำเสนอออกมอย่างชัดเจนโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการตีความของผู้อ่านหรือผู้ชมแต่อย่างใด

4.3.3 การเลือกนำเสนอตัวละคร

ในด้านตัวละคร วาเสอร์มันไม่สามารถนำเสนอเรื่องราวของตัวละครทุกตัวที่มีอยู่ในวรรณกรรมของเซอร์บันเตสได้ เพราะบทละครจะต้องมีจำนวนตัวละครไม่มากเกินไป เนื่องจากจะเป็นอุปสรรคในการแสดงบนเวที เขาจึงจำเป็นต้องเลือกตัวละครเพียงบางตัวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกาเสนอแนวคิด คือเลือกนำเสนอเฉพาะตัวละครหลัก และตัวละครประกอบที่เกี่ยวข้องพันกับเหตุการณ์ที่เลือกนำมาเสนอ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวละครสามารถสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังนี้

ตัวละครเรื่อง ดอน กีโฆเต้ เด ลามันช่า	ตัวละครเรื่อง แมน ออฟ ลามันช่า และ สูฟีนอันยิ่งใหญ่
Don Quijote (Don Quixote)	Don Quixote (ดอน กีโฆเต้)
Sancho	Sancho (ซันโช)
Dulcinea	Aldonza, Dulcinea (อัลดอนซา, ดัลซีเนีย)
The Innkeeper	The Innkeeper (เจ้าของโรงเตี๊ยม)
Sanson Carrasco	Dr. Carrasco (ดร. คาร์ราสโก)
The priest	The Padre (พระ)
The barber, Nicholas	-
The niece, Antonia	The niece, Antonia (อัน โดเนีย)

The housekeeper	The housekeeper (แม่บ้าน)
The barber	The barber (ช่างตัดผม)
A muleteer and friends	The Muleteers (คนต้อนพ่อ)
	- Pedro (เปโดร)
	- Anselmo (อันเซลโม)
	- José (โฮเซ)
	- Juan (ฆวน)
	- Paco (ปาโก)
	- Tenerio (เทเนริโอ)
The innkeeper's wife	The innkeeper's wife, Maria (มาเรีย)
Maritornes	A servant girl, Fermina (เฟอร์มินา)
ตัวละครประกอบอื่นๆ	-

เรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา ม้าน้ำ* มีตัวละครมากมายหลายร้อยตัว แต่เมื่อมาทำเป็นบทละคร วาสเซอร์มันไม่สามารถนำเสนอตัวละครทั้งหมดได้ เนื่องจากข้อจำกัดในด้านการแสดง ดังนั้นเขาจึงเลือกตัวละครที่สำคัญและมีบทบาทต่อการดำเนินเรื่องที่เขาคิดว่าการนำเสนอเพียงบางตัว ได้แก่ พระประจำหมู่บ้าน หลานสาวและแม่บ้านของ ดอน กีโฆเต้ คร.คาร์ราสโก เจ้าของโรงเตี๊ยมและภรรยา ช่างตัดผม คนต้อนพ่อ ส่วนตัวละครที่เป็นสาวใช้ในโรงเตี๊ยมที่ชื่อ เฟอร์มินา นั้น เป็นตัวละครที่วาสเซอร์มันเพิ่มขึ้นมา แต่หากโยงเข้ากับตัวละครที่มีอยู่เดิมในเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา ม้าน้ำ* แล้วก็จะเทียบได้กับตัวละครมารีตอร์เนส ซึ่งเป็นหญิงรับใช้ในโรงเตี๊ยมที่ ดอน กีโฆเต้ เข้าพัก การเลือกตัวละครต่างๆ เหล่านี้มาใช้นั้นพบว่าวาสเซอร์มันได้พยายามรักษาบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครต่างๆ เหล่านี้ ที่มีต่อตัวละครเอกไว้ดังเดิม แต่ปรับเปลี่ยนรายละเอียดของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครเหล่านี้กับตัวละครเอกเพื่อให้สอดคล้องกับโครงเรื่องใหม่

ในเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา ม้าน้ำ* พระประจำหมู่บ้านมีบทบาทอย่างมากในฐานะที่เป็นเพื่อนสนิทของ ดอน กีโฆเต้ เขาได้พยายามทำทุกวิถีทางที่จะช่วยให้ ดอน กีโฆเต้ กลับมามีสติสมบูรณ์ดังเดิม แต่ในเรื่อง *แมน ออฟ ลา ม้าน้ำ* และ *สุฟินอันยิ่งใหญ่* พระประจำหมู่บ้านมีบทบาทไม่เด่นเท่ากับในวรรณกรรมเดิม แต่ก็ยังมีบทบาทในการหาทางช่วย ดอน กีโฆเต้ ให้กลับมาสติสมบูรณ์เช่นกัน ขณะที่บทบาทของพระประจำหมู่บ้านในเรื่อง *แมน ออฟ ลา*

มันซ่า และ *สุฟินอันยิ่งใหญ่* ลดลง ตัวละครที่มีบทบาทมากขึ้นแทนคือ ตัวละครหลานสาว และแม่บ้านของ ดอน กีโฆเต้ จากบทละครเพลงทั้งสองเรื่อง หลานสาวและแม่บ้านเป็นผู้ที่แสดงความห่วงใยโดยไปขอร้องให้พระประจำหมู่บ้านช่วยเหลือ แต่หากพิจารณาให้ลึกลงไปพบว่า ความห่วงใยที่ทั้งสองมีให้ ดอน กีโฆเต้ เป็นไปอย่างผิวเผิน โดยเฉพาะหลานสาวของ ดอน กีโฆเต้ นั้นแท้จริงแล้วเป็นห่วงลุงเพราะเกรงว่าการที่ลุงเสียดิจะส่งผลกระทบต่อ การแต่งงานของตนเอง ขณะที่ในวรรณกรรมเดิม หลานสาวและแม่บ้านไม่ค่อยได้มีบทบาท ะไรมากนัก แต่ทั้งนี้ปัจจัยที่ช่วยเสริมให้ตัวละครหลานสาวมีบทบาทมากขึ้นก็คือความสัมพันธ์ที่หลานสาวมีต่อ ดร.คาร์ราสโค การที่หลานสาวต้องการแต่งงานทำให้นางต้องหาทางทำให้ ดอน กีโฆเต้หายจากการเสียดิ สำหรับตัวละครคาร์ราสโกมีความแตกต่างจากวรรณกรรมเดิมคือ ในเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันซ่า* ผู้แต่งได้บรรยายภูมิหลังของตัวละครตัวนี้ว่าเป็นบัณฑิตจากเมืองซาลามังกา (Salamanca) ซึ่งได้อ่านเรื่องของ ดอน กีโฆเต้ ในภาคแรก จึงอยากพบ ดอน กีโฆเต้ ตัวจริง บทบาทสำคัญของตัวละครตัวนี้คือเป็นผู้ที่วางแผนให้ ดอน กีโฆเต้ ออกผจญภัยต่อ และปลอมตัวเป็นอัศวินมาทำสู้กับ ดอน กีโฆเต้ โดยตั้งเงื่อนไขว่าหาก ดอน กีโฆเต้ แพ้จะต้องกลับไปอยู่บ้าน แผนการดังกล่าวเป็นการพยายามหาทางทำให้ ดอน กีโฆเต้กลับมามีสติสมบูรณ์ดังเดิม ขณะที่สถานภาพของคาร์ราสโคในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันซ่า* และ *สุฟินอันยิ่งใหญ่* นั้นคือเป็นคู่หมั้นของหลานสาวของ ดอน กีโฆเต้ วาสเซอร์มัน ให้รายละเอียดเกี่ยวกับภูมิหลังของตัวละครตัวนี้เป็นบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแห่งเมืองซาลามังกา การที่คาร์ราสโคของวาสเซอร์มันมีสถานภาพเป็นคู่หมั้นของหลานสาว ดอน กีโฆเต้ ทำให้การที่เขาช่วยทำให้ดอน กีโฆเต้ กลับมาสติดีดังเดิมมีเหตุผลมากขึ้น อย่างไรก็ตามภาพของคาร์ราสโคในบทละครเพลงดูเป็นคนที่เห็นแก่ตัว การที่เขาพยายามหาทางให้ ดอน กีโฆเต้ กลับมาสติดีสัมปะชัญญะดังเดิมก็เพราะเกรงตนจะเสียชื่อเสียงเนื่องจากมีคนจะนิทาว่ามีคนในครอบครัวเป็นคนบ้า ขณะที่คาร์ราสโคในเรื่อง *ดอน กีโฆเต้ เด ลา มันซ่า* ทำไปโดยไม่ได้หวังอะไรตอบแทน

ในบทละครเพลงทั้งสองเรื่องยังมีตัวละครอีกส่วนหนึ่งที่เพิ่มเข้ามาในโครงเรื่องส่วนที่เป็นเรื่องของตัวละครเชรบานเตส แต่การเพิ่มตัวละครดังกล่าวเข้ามานั้นไม่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนำเสนอที่เปลี่ยนแปลงไปแต่เกิดขึ้นจากความตั้งใจของผู้เขียนดั่งที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 4.2.3

นอกจากนี้จากข้อจำกัดด้านรูปแบบของละครเพลงยังส่งผลให้ต้องตัดทอนรายละเอียดของตัวละครลงจากเดิม ผู้ทำบทจำเป็นต้องตัดทอนหรือเลือกรายละเอียดมานำเสนอเฉพาะส่วนที่สำคัญเท่านั้น เช่นขณะที่ในเรื่อง คอน กีโม่เต้ เด ลา มันชา มีการบรรยายลักษณะและความเป็นมาของ คอน กีโม่เต้ ไว้อย่างละเอียดตั้งแต่อายุ รูปร่าง การแต่งกาย สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ที่อยู่อาศัย

"In a village of La Mancha, the name of which I purposely omit, there lived nor long ago, one of those gentlemen, who usually keep a lance upon a rack, an old target, a lean horse, and a greyhound for coursing. A dish of boiled meat, consisting of somewhat more beef than mutton, the fragments served up cold on most nights, an omelet on Saturdays, lentils on Fridays, and a small pigeon by way of addition on Sundays, consumed three-fourths of his income. The rest was laid out in a surtout of fine black cloth, a pair of velvet breeches for holidays, with slippers of the same; and on week-days he prided himself in the very best of his own homespun cloth. His family consisted of a housekeeper somewhat above forty, a niece not quite twenty, and a lad for the field and the market, who both saddled the horse and handled the pruning-hook. The age of our gentleman bordered upon fifty years. He was of a robust constitution, spare-bodied, of a meagre visage; a very early riser, and a keen sportsman."

(Cervantes, 1992 : 23)

เมื่อแปรรูปเป็นบทละคร รายละเอียดต่างๆ ถูกตัดทอนลงและเลือกนำมาเสนอเฉพาะในส่วนที่เป็นจุดเด่นของตัวละครและมีความสำคัญกับเรื่องราวที่จะดำเนินต่อไปเท่านั้น รายละเอียดเกี่ยวกับ คอน กีโม่เต้ ในบทละครเพลงจะเหลือเพียง ชื่อ อายุ หน้าตา แต่ที่เพิ่มขึ้นมาจากตัวบทเดิมคือให้รายละเอียดว่าดวงตาทอประกายแห่งวิญญูณภายในอันเร่าร้อน ซึ่งส่วนที่เพิ่มเข้ามานี้เพื่อที่จะโยงไปสู่เหตุการณ์ต่อไป

CERVANTES ... His name is Alonso Quijana ... country squire, no longer young. Bony and hollow-faced ... eyes that burn with the fire of inner vision.

(Wasserman, 1966 : 11)

นอกจากนี้ จะเห็นว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นอีกประการคือจากเดิมที่ใช้บทบรรยายในการให้ข้อมูลของตัวละครก็เปลี่ยนมาเป็นการใช้บทสนทนาแทน การเปลี่ยนมาใช้บทสนทนานี้ อาจทำให้กล่าวถึงรายละเอียดได้น้อยลง ซึ่งทำให้ผู้อ่านจินตนาการได้น้อยกว่าที่อ่านจากวรรณกรรมเดิม แต่เมื่อนำไปแสดงจริงผู้ชมสามารถรับรู้ได้จากฉากที่ปรากฏบนเวที การแต่งกายตลอดจนท่าทางของนักแสดงจึงไม่จำเป็นต้องมีการบรรยายให้ยืดเยื้อเช่นในเรื่องเดิม

4.3.4 การ ใช้บทเพลงแทนบทบรรยายและบทสนทนา

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังมีส่วนสำคัญที่จะขาดไม่ได้ของละครเพลงซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้เรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* และ *สุฟีนอันยิ่งใหญ่* แตกต่างจากวรรณกรรมเดิมอีกส่วนหนึ่งคือ “บทเพลง” เพลงที่ประกอบอยู่ในละครเพลงนั้นมีความสำคัญพอๆ กับบทสนทนา การเขียนเนื้อเพลงในบทละครนั้นผู้แต่งต้องตระหนักอยู่เสมอว่า ถ้อยคำทุกคำต้องมีความหมาย ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ตรงกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อ และต้องเหมาะสมกับตัวละครด้วย (Novak, 1988 : 19)

สำหรับเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* และ *สุฟีนอันยิ่งใหญ่* นี้ บทเพลงมีความสำคัญอย่างมากในการนำเสนอแนวคิด อีกทั้งยังมีส่วนช่วยอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครได้ดียิ่งขึ้น การใช้เพลงยังช่วยให้ผู้ชมเข้าถึงอารมณ์สทั้งในทางศิลปะและความคิดได้เร็วยิ่งขึ้น เพราะแทนที่จะต้องนำเสนอเป็นบทสนทนายาวๆ หรือใช้ฉากเหตุการณ์จำนวนมาก การใช้เพลงคล้ายกับการขยับย่อ (รัศมี เฝ้าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542) ช่วยให้บทละครมีความกระชับ น่าสนใจและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีการใช้บทเพลงแทนบทบรรยายและบทสนทนา สำหรับบทบาทและความสำคัญของบทเพลงที่ปรากฏในบทละครเพลงทั้งสองมีดังนี้

4.3.4.1 เพื่อช่วยขยายความแนวคิด

บทเพลงที่มีบทบาทหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการนำเสนอแนวคิดหลักของบทละครเพลงทั้ง 2 เรื่อง ได้แก่ เพลง *The Impossible Dream* หรือ *สู้ฝันอันยิ่งใหญ่* และเพลง *To Each His Dulcinea* โดยบทเพลงทั้งสองได้เข้ามาช่วยขยายความแนวคิดที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

The Impossible Dream

เนื้อหาของเพลง *The Impossible Dream* ช่วยสรุปแนวคิดหลักของเรื่องออกมาอย่างชัดเจน เนื้อหาของเพลงมุ่งที่จะนำเสนอว่า ถึงแม้จะยากลำบากสักเพียงไหน ก็ควรจะพยายามไปให้ถึงความใฝ่ฝัน ดังเนื้อเพลงตอนหนึ่งซึ่งมีใจความสำคัญว่า ให้มนุษย์จงมีความฝันแม้ว่าความฝันนั้นจะเป็นไปไม่ได้ ให้ต่อสู้แม้จะไม่สามารถเอาชนะศัตรูได้ ให้อดทนแม้ว่าจะต้องทนทุกข์ที่แสนสาหัส แม้จะต้องไปในที่ๆ คนกล้ามักกล้าไปก็จงมุ่งหน้าไป จงพยายามแก้ไขในสิ่งผิดที่แม้จะไม่สามารถแก้ไขได้ ให้รักด้วยใจบริสุทธิ์แม้จะไกลเกินเอื้อมถึง จงพยายามแม้แขนจะอ่อนล้าเหน็ดเหนื่อยจนเกินทน จงไปให้ถึงดวงดาวที่ไม่อาจเอื้อมถึงนั้น

“To dream the impossible dream,

To fight the unbeatable foe,

To bear with unbearable sorrow,

To run where the brave dare not go.

To right the unrightable wrong,

To love, pure and chaste, from afar,

To try, when your arms are too weary,

To reach the unreachable star!

.....”

(Wasserman, 1966 : 49)

สำหรับเพลง ‘สุฝันอันยิ่งใหญ่’ ผู้แปลได้พยายามแปลและเรียบเรียงให้ตรงกับถ้อยคำและแนวคิดเดิมที่น่าเสนอในเพลง The Impossible Dream เนื้อเพลงสุฝันอันยิ่งใหญ่สื่อให้เห็นแนวคิดที่ว่า จงพยายาม ไปให้ถึงความใฝ่ฝันด้วยใจที่มุ่งมั่น ไม่ท้อถอย แม้ความฝันนั้นจะอยู่ไกลสักเพียงใดก็ตาม อย่างไรก็ตาม ในประโยคที่ว่า *To bear with unbearable sorrow* (Wasserman, 1966 : 49) ซึ่งหมายความว่าให้อดทนต่อความเศร้าที่มีอาจจะทานทนได้ ในเพลงสุฝันอันยิ่งใหญ่แปลเป็นว่าชีวิตจะยอมพลีไม่ยอมแพ้พ่าย ซึ่งจะให้นัยยะที่แตกต่างไป

นอกจากนี้การตั้งชื่อบทเพลงดังกล่าวยังให้นัยยะที่ต่างกัน คือ ขณะที่ The Impossible Dream ทำให้จินตนาการถึงความฝันที่ไม่มีวันเป็นจริง แต่คำว่า *สุฝันอันยิ่งใหญ่* สื่อความหมายว่ามนุษย์สามารถไปถึงยังจุดหมายที่เป็นความฝันของตนเองได้

To Each His Dulcinea

เพลง To Each His Dulcinea แม้จะไม่ได้นำเสนอหรือสรุปแนวคิดหลักอย่างตรงไปตรงมาเช่นที่ปรากฏในเพลง The Impossible Dream แต่เป็นการนำเสนอโดยการใช้สัญลักษณ์ ซึ่งตีความได้ว่าคัลซีเนียในบทเพลงนี้หมายถึงอุดมการณ์หรือความใฝ่ฝันของมนุษย์ เพลงๆ นี้ช่วยย้ำแนวคิดเรื่องความใฝ่ฝันของมนุษย์ โดยนำเสนอว่า มนุษย์ทุกคนต่างก็มีความใฝ่ฝันหรืออุดมคติของตนเอง ความใฝ่ฝันและอุดมคติดังกล่าวเปรียบได้กับแสงจันทร์ที่คอยส่องทาง เมื่อมนุษย์มีความใฝ่ฝันก็จะสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ ดังเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า

"For with his Dulcinea

Beside him so to stand,

A man can do quite anything,

Outfly the bird upon the wing,

Hold moonlight in his hand."

(Wasserman, 1966 : 46)

ถึงแม้ว่าบทเพลงดังกล่าวจะมีความสำคัญในการช่วยย้ำแนวคิดของเรื่อง แต่น่าสังเกตว่าเพลงดังกล่าวแทรกเข้ามาในเรื่องโดยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ก่อนหน้าหรือเหตุการณ์ที่ตามมาเลย เหตุการณ์ก่อนหน้านั้นมีเพียงเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกอาสาเฝ้ายาม จากนั้นก็เดินออกจากฉากไป เหลือแต่ตัวละคร Padre และคาร์ราสโค ซึ่งเถียงกันเรื่องความบ้าของคอน กิโฮเต้ หลังจากการถกเถียงกันคาร์ราสโคก็ออกจากฉากไปเหลือเพียง Padre เพียงผู้เดียวในฉาก และ Padre ได้เสนอเพลงนี้ขึ้นมา หลังจากจบเพลง Padre ก็ออกจากฉากไป การนำเสนอบทเพลงเข้ามาในตอนดังกล่าวจึงขาดความต่อเนื่องในการนำเสนอแนวคิด

อย่างไรก็ตามบทเพลงๆ นี้ ไม่ปรากฏในเรื่อง *สุฬอนอันยิ่งใหญ่* ซึ่งเป็นไปได้ว่าผู้ทำบทเล็งเห็นถึงความไม่ต่อเนื่องดังกล่าว นอกจากนี้ถึงแม้จะตัดเพลงดังกล่าวออกไปก็ไม่กระทบกับเรื่องโดยรวม กล่าวคือไม่ทำให้เหตุการณ์ขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้บทสนทนาหรือเนื้อหาของเรื่องในส่วนอื่น รวมทั้งเพลง *The Impossible Dream* สามารถนำเสนอแนวคิดดังกล่าวได้อยู่แล้ว ผู้ทำบทพยายามทำให้เรื่องกระชับขึ้นจึงตัดบทเพลงดังกล่าวออกไป (รัศมี เฝ้าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542)

4.3.4.2 เพื่อแนะนำตัวละคร

นอกเหนือจากบทเพลงจะมีความสำคัญในการนำเสนอแนวคิดของเรื่องแล้ว บทเพลงยังมีบทบาทในการแนะนำตัวละคร เพลงที่มีบทบาทดังกล่าวได้แก่ เพลง *Man of la Mancha* เพลง *Aldonza* เพลง *Barber's Song*

Man of la Mancha

เพลง *Man of la Mancha* แทรกเข้ามาเพื่อใช้เปิดตัวตัวละคร คอน กิโฮเต้ บทเพลงๆ นี้ช่วยให้ผู้อ่านและผู้ชมทราบถึงจุดหมาย ความไม่ฝืนและอุดมการณ์ของตัวละครเอก ในย่อหน้าแรกกล่าวถึงความเป็นไปในโลกซึ่งเต็มไปด้วยความเลวร้าย ทำให้อัศวินผู้กล้าคนหนึ่งต้องลุกขึ้นมาต่อสู้กับความเลวร้ายเหล่านั้น

"Hear me now, oh thou bleak and unbearable world!

Thou art base and debauched as can be;

*And a knight with his banners all bravely unfurled
Now hurls down his gauntlet to thee!"*

(Wasserman, 1966 : 12)

ย่อหน้าดังกล่าวแสดงให้เห็นอุดมการณ์ของอัศวิน คอน กิโอดี นอกจากนี้เนื้อเพลงในตอนต่อมายังทำให้เห็นอุดมการณ์ดังกล่าวและยังแสดงให้เห็นการประกาศท้าทายฝ่ายตรงข้ามว่าเขาจะพิชิตคนชั่วทั้งหลายให้หมดสิ้น และในที่สุดคุณงามความดีจะต้องได้รับชัยชนะ

*"Hear me, heathens and wizards and serpents of sin!
All your dastardly doings are past;
For a holy endeavor is now to begin,
And virtue shall triumph at last!"*

(Wasserman, 1966 : 12)

อย่างไรก็ตามส่วนที่สำคัญที่สุดของเพลงนี้น่าจะอยู่ในตอนที่เป็นการประกาศตนของคอน กิโอดี ที่ว่าตัวเขาคือ คอน กิโอดี ขุนนางแห่งลา มันชา ผู้ซึ่งดำเนินชีวิตไปตามแต่ดวงชะตาจะลิขิต

*"I am I, Don Quixote,
The Lord of La Mancha,
My destiny calls and I go;
And the wild winds of fortune will carry me onward,
Oh withersoever they blow.
Whithersoever they blow,
Onward to glory I go!"*

(Wasserman, 1966 : 12)

เนื้อเพลงดังกล่าวมีการใช้ซ้ำถึง 2 ครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนจบของเพลง จึงพิจารณาได้ว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่ใช้ในการแสดงตัวตนของ คอน กิโอดี

นอกจากเพลงๆ นี้จะมีบทบาทในการแนะนำตัวละคร คอน กิโฮเต้ แล้วยังมีความสำคัญในการเปิดตัวตัวละครซันโซในฐานะเพื่อนและผู้ติดตามรับใช้คอน กิโฮเต้ ภาพของซันโซที่ปรากฏจากบทเพลงๆ นี้ คือภาพของคนรับใช้และเพื่อนผู้ซื่อสัตย์ซึ่งมีความภาคภูมิใจต่อภาระหน้าที่ของตน เห็นได้จากประโยคที่บรรยายความรู้สึกที่ภาคภูมิใจของซันโซที่ได้เป็นทั้งคนติดตามรับใช้และเพื่อนของ คอน กิโฮเต้

*"I'll tell all the world proudly
I'm his squire! I'm his friend!"*

(Wasserman, 1966 : 12)

สำหรับความหมายและเนื้อหาที่ถ่ายทอดออกมาในเพลงบรูซแห่งลามันชา พบว่าตรงกับเนื้อหาที่นำเสนอในเพลง Man of la Mancha

Aldonza

เพลง Aldonza เป็นเพลงที่ทำหน้าที่บรรยายภูมิหลังของตัวละครอัลดอนซา ซึ่งเป็นภาพที่ขัดแย้งกับการเป็นนางในดวงใจของอัศวิน อัลดอนซาใช้เพลงๆ นี้เพื่อแสดงให้คอน กิโฮเต้ เห็นว่านางไม่ใช่หญิงสูงศักดิ์ ไม่สามารถเป็นนางในดวงใจของอัศวินคนใดได้ หลังจากที่คอน กิโฮเต้เรียกขานนางว่าเป็นดัลซีเนียยอดหญิงในดวงใจของเขาอยู่ตลอดเวลา เนื้อเพลงในช่วงต้นของเพลงนี้บรรยายความเป็นมาของอัลดอนซา ดังที่นำเสนอมาแล้วในหัวข้อ 4.2.3.3 และในตอนจบยังย้ำสถานภาพของอัลดอนซาว่าเป็นเพียงหญิงโสเภณี โดยเฉพาะในประโยคที่ว่า

"I'm no one! I'm nothing! I'm only Aldonza the whore!"

(Wasserman, 1966 : 67)

นอกเหนือจากการเล่าถึงภูมิหลังและย้ำสถานภาพของตัวละครแล้ว เพลงนี้ยังแสดงให้เห็นอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของอัลดอนซาที่มีต่อคอน กิโฮเต้ ดังจะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

สำหรับเพลงอัลดอนซาในเรื่อง *สุตีนอันยิ่งใหญ่* เป็นการแปลเนื้อเพลงจากเพลง Aldonza ประโยคต่อประโยคทำให้เนื้อความไม่แตกต่างไปจากเดิม ยกเว้นเพียงประโยคเดียวที่ถูกตัดออกไป คือประโยคที่ว่า “Born on a dungheap to die on a dungheap” (Wasserman, 1966 : 66) แต่การตัดประโยคดังกล่าวออกไปไม่ส่งผลให้เนื้อความโดยรวมแตกต่างไปจากเดิม

Barber's Song

เพลง Barber's Song ใช้ในการเปิดตัวตัวละครช่างตัดผม ตัวละครตัวนี้เข้ามาในฉากพร้อมกับการร้องเพลงๆ นี้ เนื้อหาของเพลงเป็นการแนะนำตัวละครว่าเป็นใคร มีอาชีพอะไร เพลงๆ นี้ยังทำให้ทราบว่าช่างตัดผมในสมัยนั้นยังทำหน้าที่ของแพทย์ด้วย เห็นได้จากในประโยคที่ว่า

"You can use me as a doctor,

'Cause I also heal the sick."

(Wasserman, 1966 : 41)

ประโยคดังกล่าวข้างต้นเมื่อได้รับการแปลและนำเสนอในเรื่อง *สุตีนอันยิ่งใหญ่* มีความหมายแตกต่างไปจากเดิมบางประการเพราะในเพลงช่างตัดผม แปลออกมาว่า "จะอาสาเป็นหมอใส่ยาบาดแผลอย่างดีไม่ต้องตกใจ" (มัทนี เกษกมล, 2530 : 46) การแปลออกมาโดยให้ความหมายที่ต่างไปนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากผู้แปลไม่เคยศึกษาบริบทสังคมสเปนจึงไม่ทราบว่าช่างตัดผมในศตวรรษที่ 17 จะทำหน้าที่เป็นแพทย์ด้วย อย่างไรก็ตามจากการเปรียบเทียบรายละเอียดอื่นๆ ในเนื้อเพลงช่างตัดผมกับ Barber's song พบว่ามีความหมายตรงกัน

4.3.4.3 เพื่อบรรยายความคิดและความรู้สึกของตัวละคร

ความสำคัญของบทเพลงอีกประการหนึ่งคือ ช่วยบรรยายความคิดและความรู้สึกของตัวละคร บทเพลงที่ทำหน้าที่ดังกล่าวได้แก่เพลง It's All the Same เพลง Dulcinea เพลง I'm Only Thinking of Him เพลง I Really like Him เพลง The Dubbing และเพลง Aldonza

It's All the Same

เพลง *It's All the Same* หรือในภาษาไทยคือ เพลงก็เป็นอย่างเดิม แทรกเข้ามาใน ตัวบทหลังจากที่คนดื้อนล้อพยายามจะเกี้ยวพาเพราะต้องการจะได้นอนกับนาง เพลงนี้มี บทบาทในการบรรยายความรู้สึกของอัลดอนซาที่มีต่อการกระทำของคนดื้อนล้อว่าทุกคนก็ ไม่แตกต่างกันคือต้องการเพียงร่างกายของนางเท่านั้น ดังนั้นความรักจึงไม่เคยมีความหมาย ในสายตาของนาง เพลงนี้ยังแสดงให้เห็นความรู้สึกของอัลดอนซาว่านางไม่ได้อยากใช้ชีวิต แบบที่เป็นอยู่ คือการเป็นโสเภณี แต่นางก็ต้องทนยอมรับ เห็นได้จากในประโยคที่ว่า

*"I do not like the life I live,
But I am me, I am Aldonza,"*

(Wasserman, 1966 : 20)

Dulcinea

เพลง *Dulcinea* ทั้งในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันซ่า* และ *สุฟีนอันอิงใหญ่* แทรกเข้ามาใน ตอนที่คอน กิโอเต้ ได้พบหน้าอัลดอนซาครั้งแรกและเขาจินตนาการไปว่านางคือคัลซีเนีย ยอดหญิงในดวงใจของเขา คอน กิโอเต้ ได้บรรยายความรู้สึกของเขาให้นางฟังโดยใช้เพลงๆ นี้ เขาบรรยายให้นางฟังว่า เขาเฝ้าใฝ่ฝันถึงนางมานานแสนนาน ถึงแม้จะไม่เคยได้พบหรือ สัมผัสนางแต่เขาก็รู้จักนางเป็นอย่างดี เขาคิดว่านางอยู่เคียงข้างเขาตลอดเวลา ทั้งๆ ที่อยู่ห่าง กันแสนไกล ดังนั้นหน้าที่ของเพลงๆ นี้คือบรรยายอารมณ์ ความรู้สึกที่ คอน กิโอเต้ มีต่อ คัลซีเนีย นางในดวงใจของเขา แทนบทบรรยาย

I'm Only Thinking of Him

จากชื่อเพลงของเพลงๆ นี้ ทั้งในภาษาอังกฤษ และภาษาไทยแสดงให้เห็น อย่างชัดเจนว่าเพลงนี้ต้องมีเนื้อหาที่บรรยายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ความรู้สึกดังกล่าว คือความรู้สึกของหลานสาวและแม่บ้านที่คิดถึงและเป็นห่วง อดองโซ กิฆาน่า ซึ่งออกจาก บ้านไปผจญภัยเคียงอัศวินโนนาม คอน กิโอเต้ ทั้งสองรู้สึกคิดถึงและเป็นห่วงเพราะไม่รู้ว่า

คอน กิโอดี ไปผจญภัยอยู่ที่ใดและมีสุขทุกข์อย่างไร เนื้อเพลงอีกส่วนหนึ่งยังมีทำหน้าที่เล่าเหตุการณ์ด้วย ดังจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป นอกเหนือจากความรู้สึกเป็นห่วงและคิดถึงแล้ว เพลงๆ นี้ยังแสดงให้เห็นความกังวลใจของหลานสาวที่เกรงว่าคู่หมั้นของตนจะไม่พอใจถ้ารู้เรื่องราวที่ลุงของนางออกผจญภัย ดังนั้นถึงแม้ว่านางจะรักลุงเพียงใดแต่นางก็อยากจะนำตัวลุงมาขังไว้ ดังเนื้อเพลงตอนหนึ่งที่ว่า

"If my groom should hear about it, heaven knows what he will do!

Oh, I dearly love my uncle but for what he's done to me

I would like to take and lock him up and throw away the key!"

(Wasserman, 1966 : 26)

I Really Like Him

ซันโซเป็นผู้นำเสนอเพลงนี้ในตอนที่ยัลดอนซาถามว่าเหตุใดเขาจึงเดินทางติดตามรับใช้ คอน กิโอดี เนื้อเพลงๆ นี้คือคำตอบที่ซันโซให้แก่ยัลดอนซา ซึ่งคำตอบก็คือเขาหาเหตุผลไม่ได้ รู้แต่ว่าเขาชอบคอน กิโอดี อย่างแท้จริงเท่านั้น เพลงนี้จึงเป็นการบรรยายความรู้สึกที่ซันโซมีต่อ คอน กิโอดี แทนที่จะใช้บทสนทนาที่เป็นการนำเสนอโดยใช้บทเพลงแทน ซึ่งเพลงในเรื่องสุพันอันยังใหญ่ก็นำเสนอออกมาในความหมายที่ตรงกันกับต้นฉบับเดิม

Little Bird, Little Bird

หากพิจารณาความสำคัญของเพลงๆ นี้ที่มีต่อดัวยทแล้วพบว่ามีความสำคัญไม่มากนัก เพลงนี้แทรกเข้ามาเพื่อล้อเลียนและเสียดสียัลดอนซา เห็นได้จากคำบรรยายที่ว่า

"As ALDONZA approaches, the lines sung by MULETEERS have focused upon her with mocking, though light-hearted double-entendre."

(Wasserman, 1966 : 36)

เนื้อเพลงๆ นี้ คือคำกี่ยวพาราตียัลดอนซาของคนเลี้ยงล่อ แต่จากเนื้อเรื่องในตอนก่อนหน้านี้ทำให้ทราบว่ายัลดอนซาเป็นเพียงโสเภณีที่ขายร่างกายแลกกับเงิน คนด้อยต่อได้

จ่ายเงินซื้อนางและกำลังรอให้นางไปหาอยู่ จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ตีความเพลงๆ นี้ได้ในอีกแง่มุมหนึ่งว่าคนดื้อนล้อใช้เพลงๆนี้เพื่อเสียดสีอัลคอนชาว่าอย่าเล่นตัวให้มากนัก เห็นได้จากตอนที่ว่า

*"Beneath this tree, this cinnamon tree,
We learned to love, we learned to cry;
For here we met and here we kissed,
And here one cold and moonless night we said goodbye.*

*Little bird, little bird,
Oh have pity on me,
Bring her back to me now
'Neath the cinnamon tree."*

(Wasserman, 1966 : 37)

สำหรับเพลงนกน้อยในเรื่อง *สุพรรณอินทรีใหญ่* เมื่อแปลออกมาแล้วพบว่าให้ภาพที่ค่อนข้างจะต่างไปจากต้นฉบับเดิม การเลือกใช้คำในบทเพลงๆ นี้ ทำให้ภาพที่ออกมากลายเป็นเพลงที่แสดงการตัดพ้อ รำพันถึงคนรักมากกว่าจะแสดงอารมณ์ความรู้สึกเสียดสีประชดประชัน โดยเฉพาะในตอนที่ว่า

*"รมไม่รู้เห็น รักเป็นที่พักใจ สุขมีเพียงใด น้ำใจตามมา
ดูบครั้งรักซึ่ง เหมือนมนต์ตรึงตรา ดูบอีกทีวันลา
น้ำตาพลันหลัง เหมือนดั่งวันตาย"*

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 42)

องค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่ทำให้ความหมายของบทเพลงเปลี่ยนแปลงไปนอกเหนือจากการเลือกใช้คำของผู้แปลคือ บทบรรยายก่อนหน้าเพลงนี้ ซึ่งในภาษาอังกฤษบรรยายว่าเพลงที่คนดื้อนล้อร้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะล้อเลียน เสียดสีนาง โดยใช้คำว่า "mocking" ในขณะที่บทบรรยายภาษาไทยบรรยายว่า "เพลงจะหยอกล้อหล่อนอยู่ในที่" (มัทนี เกษกมล, 2530 : 42) การใช้คำว่า "หยอกล้อ" ทำให้ภาพของการเสียดสีหายไป

The Dubbing

เพลง The Dubbing ซึ่งให้เห็นว่าเจ้าของโรงเตี๊ยมยอมรับในความกล้าหาญและการอุทิศตัวของคอน กิโอดี หลังจากที่เขอาสาฝ้ายามและเกิดการต่อสู้กับคนต้อนล้อเพื่อรักษาศักดิ์ศรีของอัลดอนซา เจ้าของโรงเตี๊ยมร้องเพลงๆ นี้เพื่ออวยพรคอน กิโอดี ให้โชคดีในการเดินทาง พร้อมทั้งสัญญาว่าเขาจะจดจำ คอน กิโอดี ไม่มีวันลืม

เมื่อเปรียบเทียบเพลงนี้กับเพลงที่ปรากฏในเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* พบว่า ทั้งสองเพลงเน้นให้ความสำคัญกับคนละจุด กล่าวคือ เรื่อง *แมน ออฟ ลา มันท้า* เน้นความสำคัญของการแต่งตั้งอัศวิน เห็นได้จากชื่อเพลงซึ่งหมายถึงการแต่งตั้งอัศวิน ขณะที่ในเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* ให้ชื่อว่า อัศวินแห่งทศนาคร ซึ่งเน้นไปที่ความคิดและรู้สึกของเจ้าของโรงเตี๊ยมที่มีต่อ คอน กิโอดี แต่หากพิจารณารายละเอียดของเนื้อเพลงแล้วพบว่าสื่อความหมายที่ตรงกัน

Aldonza

ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่แล้วว่าเนื้อหาของเพลงนี้ นอกจากจะบรรยายภูมิหลังของตัวละครแล้ว เนื้อเพลงอีกส่วนหนึ่งยังบรรยายถึงความรู้สึกของอัลดอนซาที่รู้สึกเจ็บปวดทรมานเมื่อได้ฟังคอน กิโอดี ขกย่องให้นางเป็นยอดหญิงในดวงใจ เพราะนางรู้ตัวดีว่านางเป็นเพียงหญิงโสเภณีไม่ใช่หญิงสูงศักดิ์ตามที่ คอน กิโอดี ขกย่องเทิดทูน นางกล่าวโทษคอน กิโอดี ว่าเป็นคนที่ร้ายกาจที่สุด เพราะถึงแม้เขาจะเป็นผู้ชี้ทางสว่างให้แก่นาง แต่นางก็ไม่สามารถจะไปสู่หนทางนั้นได้ ความอ่อนโยนของคอน กิโอดีจึงกลับกลายเป็นการหีบยื่นความรู้สึกสิ้นหวังให้แก่นาง

"You have shown me the sky, but what good is the sky

To a creature who'll never do better than crawl?"

Of all the cruel bastards who've badgered and bated me,

You are the cruelest of all!

Can't you see what your gentle insanities do to me?

Rob me of anger and give me despair!"

(Wasserman, 1966 : 67)

เนื้อเพลงตอนดังกล่าวในภาษาไทยก็ให้ภาพที่เกือบจะเหมือนกับต้นฉบับเดิมทุกประการ ยกเว้นวรรคสุดท้าย คือ “*Rob me of anger and give me despair*” ความหมายต่างไปจากเดิม คือตัด *give me despair* ออกไป และแปลคำว่า *anger* เป็น “ความเลว ความชั่วร้าย” แทนที่จะเป็น “ความโกรธ” เนื้อเพลงตอนดังกล่าวในเรื่อง *ผู้ฝันอันยิ่งใหญ่* มีดังนี้

“เปิดให้ฉันเห็นฟากฟ้า แต่ว่าฟ้านั้นสิ้นดาวคู่มืดมน
 ห่างไกลจนเกินกว่าจะเอื้อมถึง
 ผู้ชายใจทรามแสนโหดร้ายแรง มิเท่าคุณกระทำซ้ำจนเกินใครจะเข้าใจ
 จากใจจริงแสนอ่อนโยน หยิบยื่นมามอบให้ฉัน
 และปล้นเอาความเลวความชั่วร้ายทิ้งไปจากฉัน”

(มัทนี เกษกมล, 2530 : 77)

4.3.4.4 เพื่อบรรยายเหตุการณ์และให้ภูมิหลังเกี่ยวกับเหตุการณ์

ความสำคัญของบทเพลงประการสุดท้ายคือให้รายละเอียดของเรื่องราวและบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แทนการใช้บทบรรยายหรือบทสนทนา เพลงที่มีบทบาทความสำคัญดังกล่าวได้แก่ เพลง *Golden Helmet of Mambrino* และเพลง *A Little Gossip*

Golden Helmet of Mambrino

เพลงๆ นี้มีบทบาทในการบรรยายภูมิหลังของเหตุการณ์ที่ คอน กิโฮเต้ ต้องการแย่งอย่างล้าหน้าซึ่งเขาคิดว่าเป็นหมวกทองของมัมบริโนจากช่างตัดผม เพลงนี้ช่วยทำให้ทราบถึงความสำคัญของหมวกทองของมัมบริโนว่ามีที่มาอย่างไร เหตุใดคอน กิโฮเต้จึงต้องการมีไว้ในครอบครอง เนื้อเพลงในส่วนที่แปลเป็นภาษาไทยก็สื่อความหมายและมีบทบาทเช่นเดียวกัน

หากไม่มีบทเพลงๆ นี้แทรกเข้ามา อาจจำเป็นต้องใช้บทบรรยายหรือบทสนทนาเพื่ออธิบายว่าสิ่งที่คอน กิโฮเต้ จินตนาการไปแทนอย่างล้าหน้าคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร ซึ่งอาจจะไม่น่าสนใจเท่ากับการใช้เพลง เพราะจังหวะและเสียงดนตรีช่วยให้การนำเสนอน่าสนใจขึ้น

A Little Gossip

เพลงนี้แทรกเข้ามาในตอนท้ายเรื่องตอนที่จันโซเข้ามาเยี่ยม คอน กิโอดี ซึ่งล้มป่วยนอนอยู่ที่บ้าน จันโซใช้บทเพลงๆ นี้เพื่อเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเขาเมื่อเขากลับถึงบ้าน คือภรรยาของเขาไม่พอใจการที่เขาออกผจญภัยกับ คอน กิโอดี และทิ้งนางให้อยู่ลำพัง จึงทุบตีเขา ดังประโยคที่ว่า

*"When I first got home my wife Teresa beat me,
But the blows fell very lightly on my back."*

(Wasserman, 1966 : 73)

เพลงๆนี้ยังแสดงให้เห็นว่าจันโซต้องการกระตุ้นคอน กิโอดีให้ย้อนรำลึกถึงการผจญภัยที่ผ่านมา เพื่อที่จะได้ถูกขึ้นมาต่อสู้ตามอุดมการณ์อีกครั้ง

สำหรับเนื้อเพลงในภาษาไทยพบว่ามีความแตกต่างในรายละเอียดของการใช้ศัพท์เล็กน้อย แต่ก็ไม่ทำให้ความหมายเดิมเสียไป ความแตกต่างที่เกิดขึ้นจึงไม่ใช่จุดสำคัญ

จากการวิเคราะห์บทเพลงดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการแทรกบทเพลงเข้ามานั้น มีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการคือ 1. เพื่อนำเสนอแนวคิดหลัก 2. เพื่อแนะนำตัวละคร 3. เพื่อแสดงความคิดและความรู้สึกของตัวละคร 4. เพื่อบรรยายเหตุการณ์และให้ภูมิหลังเกี่ยวกับเหตุการณ์ การแทรกบทเพลงเข้ามาทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้บทบรรยายและบทสนทนา ส่งผลให้เรื่องกระชับขึ้น นอกจากนี้การใช้เพลงในการนำเสนอยังช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชมอีกด้วย (รัศมี เผ่าเหลืองทอง, สัมภาษณ์ 5 ธ.ค. 2542)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าบทละครเพลงทั้งสองเรื่องมีลักษณะแตกต่างจากเรื่องคอน กิโอดี เค ลา มันช่า ในข้อที่ว่าบทละครทั้งสองเรื่องมิได้เขียนขึ้นสำหรับการอ่าน แต่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการแสดง ผู้แต่งจึงจำเป็นต้องดัดแปลงตัวบทให้เหมาะสมกับรูปแบบการนำเสนอ โดยกระบวนการที่ผู้ทำทใช้แปรรูปวรรณกรรมเรื่อง คอน กิโอดี เค ลา มันช่า มาเป็นบทละครเพลง เรื่อง แมน ออฟ ลา มันช่า และ สุพันธ์อันยิ่งใหญ่ สามารถสรุปได้เป็น 4

ขั้นตอนด้วยกัน คือ 1. เลือกข้อมูลในการนำเสนอ 2. ปรับแปลงรายละเอียด 3. เพิ่มเติมรายละเอียด 4. แทรกบทเพลงแทนบทบรรยายและบทสนทนา กระบวนการดังกล่าวนี้เองที่ส่งผลให้เรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* และ *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* แตกต่างไปจากเรื่อง *ดอน กีโมเต้ เด ลา มันชา* ถึงแม้บทละครเพลงทั้งสองเรื่องจะรับอิทธิพลมาจากเรื่องดังกล่าวก็ตาม

จากการศึกษาเปรียบเทียบเรื่อง *ดอน กีโมเต้ เด ลา มันชา* กับบทละครเพลงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* และ *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* สรุปได้ว่าบทละครเพลงอเมริกันเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* เป็นบทละครเพลงที่ได้รับอิทธิพลมาจากเรื่อง *ดอน กีโมเต้ เด ลา มันชา* ของเชอร์บันเตส ทั้งในส่วนที่เป็นโครงเรื่อง ตัวละคร และแนวคิดหลัก แต่ผู้แต่งได้นำมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับรูปแบบการนำเสนอและจุดมุ่งหมายที่แตกต่างออกไปจากเดิม และเมื่อมีการถ่ายทอดบทละครเพลงเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* มาเป็นบทละครเพลงไทยเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* จึงกล่าวได้ว่าเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* นั้นได้รับอิทธิพลจากเรื่อง *ดอน กีโมเต้ เด ลา มันชา* ในทางอ้อม และเมื่อนำเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* กับ *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* มาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่าแม้ผู้ทำบทจะพยายามถ่ายทอดเนื้อหา ถ้อยคำต่างๆ ให้คงความหมายเดิมเช่นที่ปรากฏในเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* เอาไว้ แต่จากความแตกต่างของบริบททางสังคม รวมทั้งจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ทำบททำให้ตัวบทเรื่อง *สุฝุ่นอันยิ่งใหญ่* มีความแตกต่างไปจากเรื่อง *แมน ออฟ ลา มันชา* หรืออาจจะกล่าวได้ว่าภายใต้เนื้อหาเดียวกัน แต่ตัวบทได้ถูกตีความจากผู้ทำบทอีกครั้งหนึ่งจึงทำให้ความหมายแตกต่างไปจากเดิม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย